YIL : 1
27
KASIM
1963

haftalık politik-sosyal mizah gazetesi

AMCABEY

DİRENCİİ _ MELİHAİ
CİLT : 1
SAYI : 6
100
KURUŞ

AÇIK REJİM SAFASI :

— Havalar çok soğudu paşacığım, artık dayanamayacağım...

— Dayanırsıın... Önündekini düşürmemeğe bak!

NEMİ ROZ

Amcabey Haftalık Politik - Sosyal Mizah Gazetesi

YIL: 1 — CİLT: 1 — SAYI: 6 — 27 Kasım 1963 Çarşamba

İLK KURUCUSU :

CEMAL NÂDİR GÜLER

SAHİBİ
Bülent Hikmet ŞEREN
Yazı İşleri Müdürü :
Mustafa YALÇINER
Sekreter :
Vedat SAYGEL

ADRES : Cağaloğlu, Himaye-i Etfal Sokak, Emek Han, Kat: 2, No: 17, Telefon : 22 05 24 - 17
ABONE BEDELİ : Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira.
İLÂN FİATI : Kapak içi santimi 20, iç sayfalar 30 liradır.

YAZARLARI :

M. Samim AKAY
Kenan AKINCI
Şakir BALKI
Şemsi BELLİ
Necmettin DELİORMAN
Necdet Rüştü EFE
Burhan ESEN
Orhan KEMÂL
Güzin SAYAR
Vedat SAYGEL
Bülent Hikmet ŞEREN
Vedat ÜRETÜRK

ÇİZERLERİ :

Zeki BEYNER
Mustafa EREMEKTAR
Yurdagün GÖKER
Yurdaer KALAYCI
Mehmet POLAT
Necmi RIZA
Burhan SOLUKÇU
Bülent ŞEREN
Mim UYKUSUZ
Cemil YÜREKLİ

★ **Bu sayının iç dizgi ve baskısı ERCAN Matbaasında, Kapak baskısı KARADENİZ Matbaasında yapılmıştır.**

GÜNEŞ

SİGORTA ANONİM ŞİRKETİ

Sermayesi: 2.500.000 TL·

Kurucuları :
Vakıflar Bankası — Toprak Mahsulleri Ofisi
İstanbul Bankası

— Yangın
— Kaza
— Trafik
— Nakliyat
— Hayat

Bütün sigortalarınız için emrinizdedir.

ADRES : Vakıf İş Han Bahçekapı — İSTANBUL
TEL : Müdüriyet : 22 76 22
Servisler : 22 53 01 — 22 37 38 — 22 13 71

Amca : 16

Hayat
Nakliyat
Yangın
Kaza
Cam
Dolu
Hayvan
Zirai

Şeker Sigorta

HER ŞEHİRDE · HER BRANŞTA

Amca : 17

KÖŞE BAŞI

AMCABEY

haftalık politik-sosyal mizah gazetesi

— Allah kahretsin... Seçimi kaybettim!
— Vah vah şekerim... Desene ben de seni kaybettim!

OYLAR KAN AĞLADI !

Ey, Cumhuriyet Halk Partisi...

Ey, Adalet Partisi...

Ey, Yeni Türkiye Partisi...

Ey, Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisi...

Ey, Millet Partisi...

Ey, Türkiye İşçi Partisi...

Ve...

Ey, Serbest Adaylar!..

.....

Elbirliğiyle yaptığınız seçimin neticelerini gazetelerde okuduk:

On üç ölü, yüz küsûr yaralı, binlerce zabıta olayı!

Ha... Bir neticesi daha var galiba: A.P. kazandı, pardon, C.H.P. kaybetti seçimi!

★

Bu neticeler, sizlerde ne tesir uyandırdı bilmiyorum. Ama, bana düşündürdüklerini, okuyucularımın izniyle, söyleyim sizlere:

Bu neticeler, yıllarca çıkar peşinde koşmalarınızın cevabıdır...

Bu neticeler, devlet-millet kavramı hususunda, yıllardır şaşırtmaca verdiğiniz oy sahiplerinin, sizlere en haklı davranışıdır...

Bu neticeler, ayni yumurtadan çıkmanız sebebiyle, sözde kalan en ilericiliğinizden, maskaralıktan ibaret en gericiliğinize kadar, bütün hüviyetlerinizle, halkın karşısında «samimiyetsiz» bulunmanın beklenen tepkisidir...

★

Sizler... En ihtiyarınız olan C.H.P. den, en ağzı süt kokanınız T.İ.P. ye kadar, bu halkın adamları olacağınıza, müzmin bir mütegallibe zihniyetini çeşitli şekillerde temsil etmekte bulunduğunuzu, kesinlikle reddedebilir misiniz?

Sizler... Particilik anlayışınızı, mütegallibe anbarından geçinen semiz bir piliç olarak yaşamak düşüncesiyle devam ettirdiğiniz müddetçe, bu toprağın günleri, daha aydınlık yarınlar doğurmayacaktır!

★

Bugünkü günde bile, C.H.P. «A.P. kazandı» diye döğünürken, A.P. «C.H.P. kaybetti» diye sevinç çığlıkları atarken, Y.T.P. bozulan fiyakasını Koalisyona diş gıcırdatarak tamire çalışırken, C.K.M.P. liler toplayamadıkları parsanın acısını birbirlerinden çıkartmaya uğraşırken, M.P. hasedinin salyalı sırıtışiyle neticeye alkış tutarken, onüç ölü, yüz küsûr yaralı, binlerce zabıta olayı kaydeden bir seçim günü yaratmalarının ve yaşatmalarının utancını duymak da bizlere düşüyor...

Utandırmak elimizde değil ama, ölen vatandaşların, yaralanan vatandaşların, birbirine giren vatandaşların acısını sizlere de duyurabilmek için, faciayı, başka bir kelimeyle anlatayım isterseniz:

«Seçim günü onüç OY öldürüldü, yüz küsûr OY yaralandı, binlerce OY...»

Nasıl, siz de beyninizden vurulmuşa döndünüz değil mi?

Acı acı feryad edin öyleyse:

Oooooy, anam OY!..

Bülent Hikmet ŞEREN

Berkemâl!

Musul, Osmanlı vilâyeti iken her gün binlerce hâdise olur, eşkiya azıtır, millet birbirine girer, cinayetler birbirini kovalarmış.

Babıâli'den çöplenen bir mahallî gazete de, her gün:

«Saye-i âsayişvaye-i Padişahide vilâyetin her tarafında emn-ü âsayiş berkemâldir!» dermiş.

Bu rezalete fazla tahammül edemiyen Kerküklü Şeyh Rıza, bir gün beyti kondurmuş:

Katl-ü-nehbi eşkiyadan millet oldu payimal
Emn-ü âsayiş yine elhamdülillâh berkemâl!

O gün, sadece âsayiş berkemâlmiş (!)... Ya bugün? Siyaset berkemâl, iktisat berkemâl, ticaret berkemâl... Aman, aman, söyletmeyin insanı!

Takım ve menecer

İstanbul'un yeni Belediye Başkanı A.P. li Eroğan seçimlerden sonra yaptığı ilk konuşmada: «C.H.P. hükûmette kalamaz» deiş.

Biz de aynı fikirdeyiz. Yetkilerinin sınırını bilmeyip, ellerinde kâğıt kalem, takım kurar gibi hükûmet kurmaya kalkan Eroğan ve Eroğan'ların çoğunlukta olduğu bir ülkede zaten ne hükûmet kalır, ne de C.H.P.!

Usul konuş, uyanmasın

Adana'ya Belediye Başkanı seçilen A.P. li Ali Seçici: «Adana'yı, rüya âlemi yapacağım» deniş.

Bu kadar vaadden sonra siz de mi bunu yapacaktınız? Zahmet etmeyin birader, yalnız Adana değil, sayenizde bütün millet deliksiz bir uykuda yıllardır horuldayıp, duruyor!

Yağma Hasan'ın böreği

Seçimlerde sadece 6 oy aldığı halde, Burdur Belediye Başkanı koltuğuna yerleşen bir aday, Başkanlık makamından jandarma gücüyle çıkarılmış.

Hakkı yok değil adamın. M.P. ile T.İ.P. nin çekişmesini ciddiye almış olmalı. Öyle ya, oy toplayamadıkları halde yurt çapında üçüncülüğü bir türlü birbirlerine bırakmadıklarına bakıp bakıp, altı oy almış bir aday olarak biraz tevazu ile, «Hiç değilse ben de Burdur Belediyesinin Başkan koltuğunu bırakmıyayım» demiştir.

Görünür kaza

Bir günde 13 ölü, 108 yaralı var!

Hayır hayır, boşuna telâşa kapılmayın. Şükür ne bir maden kazasının, ne su baskınının, ne de trafik kazalarının bir haftalık sonucudur bu.

Uyan vatandaş, uyan... Üsküdarda sabah, memlekette seçim oldu! 13 ölü, 108 yaralıya gelince... Ne yapalım, medenî bir memlekette olgunluğumuzu göz önüne almadan demokratik seçim yapayım dersen, bir günde en azından vereceğin fire de bu!

Eskiden nasıldı?

Sabah gazeteleri haberi iri puntolarla bildiriyor: Koalisyon dağılıyor!

A birader, bu bildiğimiz koalisyonsa, doğrusu haberi hiç önemsemeyiz. Kurulduğu günden bu yana mübareğin toplandığı yoktu ki, dağılsın!

Vedat SAYGEL

MODEREN METUD

Azmi Nihad

İç Hastalıkları Kliniğinin elektrokardiyografi dairesinden nefes nefese çıkıp yatağına uzandıktan biraz sonra kendisine gelmesini bekliyen hastaya, aynı odada yatan iki hasta, âdet üzere «geçmiş olsun» dediler...

Yeni gelen, gülümsemiye çalışarak, teşekkür yerine geçsin diye başını salladı.

Üç basamaklı garip bir merdivenin bir tarafından çıkıp, öbür yönünden inmiş, bu hareketi tam kırk defa tekrarlamıştı. Zihninden yarım yamalak bir hesap yaptı: Yüz yirmi basamaklı bir merdiveni tırmanmış, hiç durmadan da inmişti. Çocukluğunda çıktığı bir Selâtîn camisinin minaresinde de bu kadar basamak vardı.

Ya merdiven faslından sonra mütehassıs hekimin emriyle yaptığı çömelip kalkmalar!..

Kalbinin gümbürtülü çarpıntısı hâlâ hafiflememişti. Oda arkadaşları, acıdıklarını belli eden bakışlarıyla onu süzüyorlardı. Birisi sordu:

— Rahatsızlığınız nedir?

Yeni gelen hasta, başını yastıktan hafifçe kaldırdı:

— Daha belli değil... Teşhis konulacak.

— Allah şifasını ihsan etsin..

Hem iyi bir temenni hem de kendisinden kıdemli sayılan hasta oda arkadaşlarına usulen nâzik bir karşılık olsun diye dudaklarını kıpırdattı:

— Âmin!..

Hastahanelerde dertten başka bir konu ele alınmaz, dile dolanmaz. Yeni gelen ümitliydi:

— Neyzen Tevfik'i tanır mıydınız? dedi.

Oda arkadaşlarından birisi, diğeri namına da konuşuyormuş gibi cevap verdi:

— Görmedik... Adını duyduk... Öldü değil mi?

— Rahmetli, haksızlık etmiştir bence...

— Ne gibi?..

— Tıbba inanmadığı için haksızlık etmiştir. Hattâ hattâ biraz da ileriye gitmiş. Diyor ki: «Hazaketzedeyim tıb tepti midemi benim — Kırk katır tepseydi yıkılmazdı bedenim». Bu asırda, bu zamanda tıbba inanmamak... Hâşâ!.. Olur mu öyle şey? Müsbet ilim bu!..

Hastalardan yaşlıca olanı, ses çıkarmadan dinlemişti onu. Ama yüzünde muzip bir ifade de vardı. Bıyık altından güler gibi bakıyordu. Yeni gelen hasta ise iyimserdi. Onun için, yaşlı hastanın alay eder halini, kırk katır teptiği halde yıkılmayan beden esprisine bağlamıştı. Fakat konuşmıya başlayınca, şakacı bir kişi olduğunu belli edivermişti. Taşralı şivesiyle ve ciddi ciddi:

— Guvenmeli, dedi. Burda Emeriken Metuduyla çabucanak taburcu ediyorlar hasteleri...

Yeni gelen, hem inandı, hem sevindi. İstemiyerek dudaklarından bir:

— Ya!.. döküldü.

— Sen de göreceen ya... Emme, yılmamak gerek.

Kırçıl, topsakallı hasta, ne tatlı konuşuyordu.

— Yılacak ne var efendim? Bunun burası iç hastalıkları kliniği. Allaha şükür, bıçaklık derdimiz yok. İşin ucunda ameliyat tahtası olsa, oroda kalıvermek tehlikesi var. Bizlerinki dahilî rahatsızlık...

Yaşlı hasta, iyi olmıya azimli görünüyordu. Maksadını biraz daha aydınlatmak için:

— Dimek istediim, detbikat çok burda, dedi. Hele sen ingeden korkan mı?

— Hayır.. Kundaktaki çocuklara bile yapıyorlar...

— Gaba'dan olanı da zararsız. Emme ya berikileri? Kemük ilüğünden var... Pongisyon var...

Öteki hasta, lâfları düzeltti:

— Efendibaba «Ponction» demek istiyor, «Sternal» demek istiyor.

— Bitmedi ki... Çeşidi var: Gol damarı var... Mideye ince lâstik boru salmak var. Her gün alınan gan'ı bi gavanozda toplasan bir gansızı diriltir. Emme ben, yılmadım, yılmam. Hepisine dayandım.

Yeni gelen hasta, bu anlatılanları, bir işkence zincirine eklenen halkalara benzetti. Eklendikçe uzayan ve ıstıraba demir atacağa benziyen işkence çapası zinciri... Ürkütüye kapıldı. Enjeksiyonlarla başı, hiç hoş değildi. Lüzumlu görüldüğü zamanlar olmuştu geçmişte. O, hap yutmayı tercih etmiş, iğneyi istememişti.

Yaşlı hasta güldü:

— Buranın metudu, hasteyi tez gaçırmak. Ben, ne ürktüm, ne gorktum. On beş gundür burdayım.

Eliyle, karşı yataktaki hastayı işaret etti:

— O da dayanıklı...

Söylenilenleri, yastıktan doğrulttuğu başını sallıyarak tasdik ediyordu ötekî.

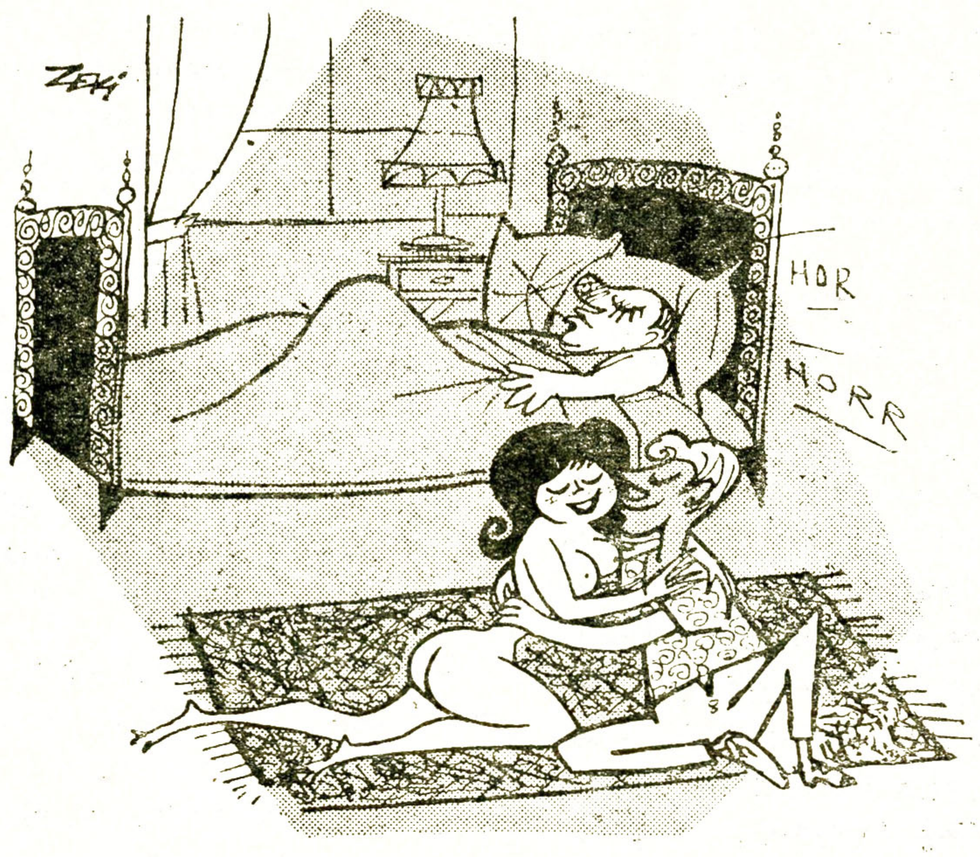

— Hayırdır inşallah, bizi sevişirken rüyasında görmüş!..

Sonra, ihtiyar'a:

— Zorlu imtihandan da yüzakıyla çıkabilecek miyiz? dedi.

— Duşes'i mi demek istiyon?

— Evet...

Yeni gelen hasta, bön bakışlarla ikisini de süzüyordu. Hastahanede Düşes'in işi neydi? Yoksa bir gönüllü Mavi Melek mi?

Taşralı hastanın yüzündeki şakacı görüntü silinivermişti birden. Arpacı kumrusu düşüncesi içindeydi. Bir ara dalgınlıktan sıyrılarak ağır ağır konuştu:

— Hasteyi iyi edemeyince, çık demek zor geliyor onlara. Çuvaldız kadar ingelere, damardan gan almalara, içirilen hindyağlarına, mumyası yapılacak firavunların içini temizler gibi iki günde bir yapılan —söz meclüsten tışarı— tenkıyelere, bana mısın dimeyen hastelere son metud datbikatı o didiim duşes... İşin ucu namusa dayanmasa ona da eyvallah emme, alt gapının gurcalanması kötü...

Yeni gelen hasta, bir an için; usul ve erkânı kendisince meçhul bir mezhebin, en ileri gelen imaları karşısında bulunduğu vehmine kapılmıştı.

«Düşes?.. Namus?.. Gittikçe pireleniyorum. İşin aslını söyleyin bana Allahaşkına. Yoksa müteassıp hastalara bir oyun mu? Hastahanede el etek ortadan çekildikten sonra, arzu ve ihtirasla dolu güzel bir genç kadın, Mavi Melek rolünde, hastaların koynuna mı giriyor?»

Diye bağırmak istedi... Ama yapamadı. Korkarak, çekinerek sordu:

— Düşes mi var burda?

Bu sefer taşralı hasta cevap vermedi. Öteki ise gülüyordu:

— Düşes müşes yok canım...

— E o halde nedir bundaki bit yeniği...

— Prostat tuşesi demek istiyor, amca...

Köylü de kesik kesik gülmiye başladı ama bu, çok sürmedi. Birden ciddileşti:

— He.. He... İşte o... Purustat duşesi.. Ama dayılar, ona benden paso gayrik. Bunca yıl, üzerine ditrediim namusumu gurcalatmam kimseye. Hasteleri gaçırmağçin yeni usul Emeriken Metudunu ağnadın mı şimcik? Sıra buna geldi mi heybeyi toplar, hastehaneden çıkarım... Onların ekmeene yağ sürerim emme namusumu gurtarırım ya...

Ata korkusu

Milliyet Gazetesinin Atatürk heykeli yaptırma kampanyasından öğreniyoruz ki, bırakın ilçeleri, bazı illerde bile büyük kurtarıcının heykeli yokmuş...

Sıkışınca Atatürk'ü dillerinden düşürmeyen «Görülmemiş kalkınma» edebiyatçıları, demek ki, yağma devrinde ona heykeli çok görmüşler...

«Dilde olan bu kadar olur»... Neden çok gördükleri de malûm...

Korkularından...

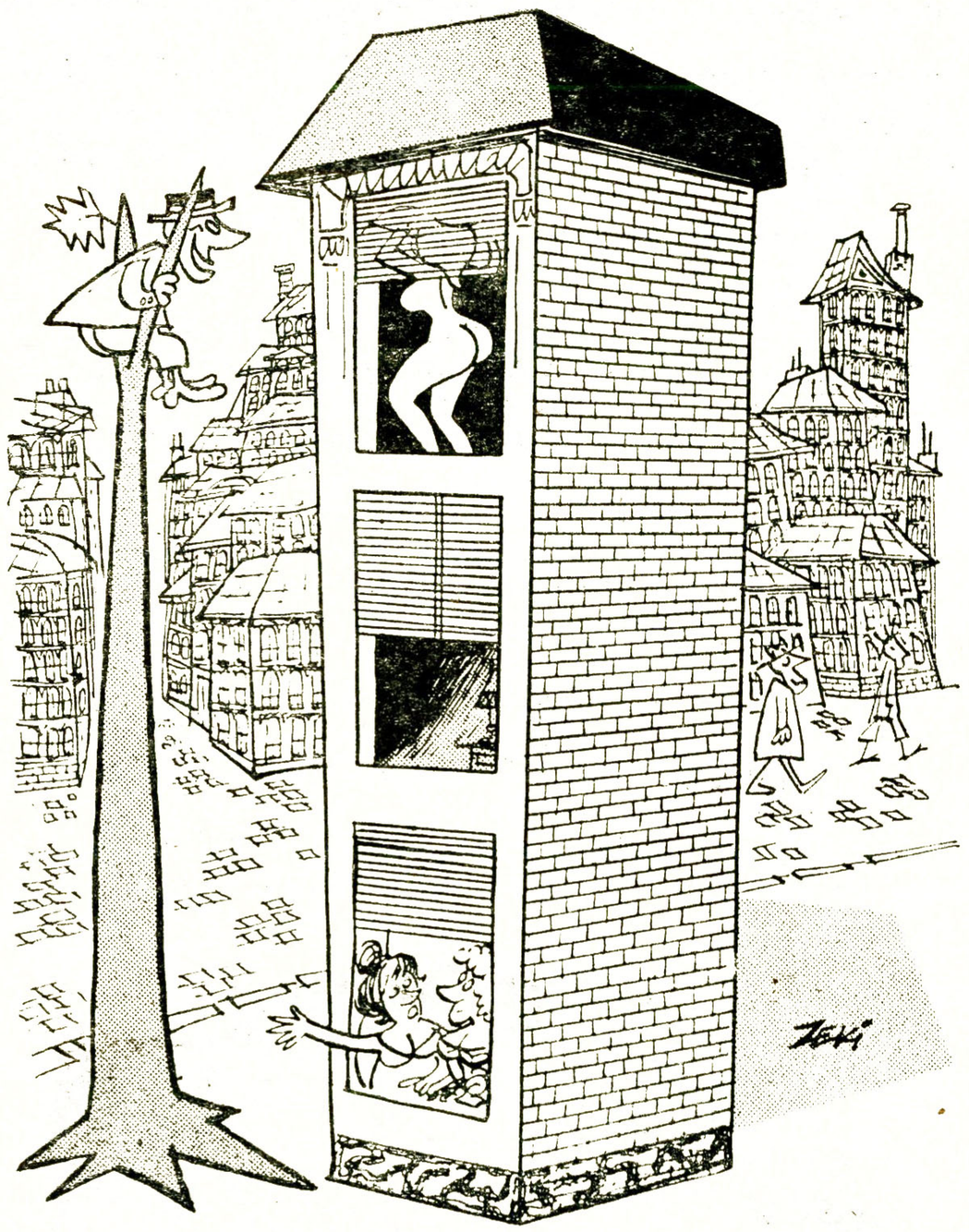

— Kocamın bu hastalığı yüzünden, ayda üçyüz lira da ağaç kirası veriyoruz!..

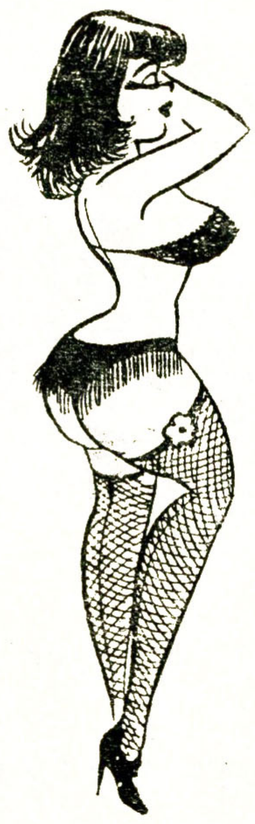

Aşk Savaşı

Sürükledin ruhumu delişmen akışınla,
Gönlümü çarpıverdin yıldırım bakışınla...

Yarı çılgın aklımı kahkahanla delirttin,
Beni okşuyor gibi, karanlıklara ittin...

Öpüşün alev alev kanımda dalgalandı,
Üşüyen arzularım kızgın avcunda yandı...

Hayâl ülkelerinde ne saraylar yıktırdın,
Beni rüyâmda sevdin, uyumaktan bıktırdın..

Şüphelerim çevremde açtı binlerce kuyu,
İçine sen doldurdun hicran denen korkuyu..

Şimdi geçmiş karşıma çılgınca gülüyorsun,
Ben acıdan ölmedim, sen zevkten ölüyorsun!

Tahir NEDİM

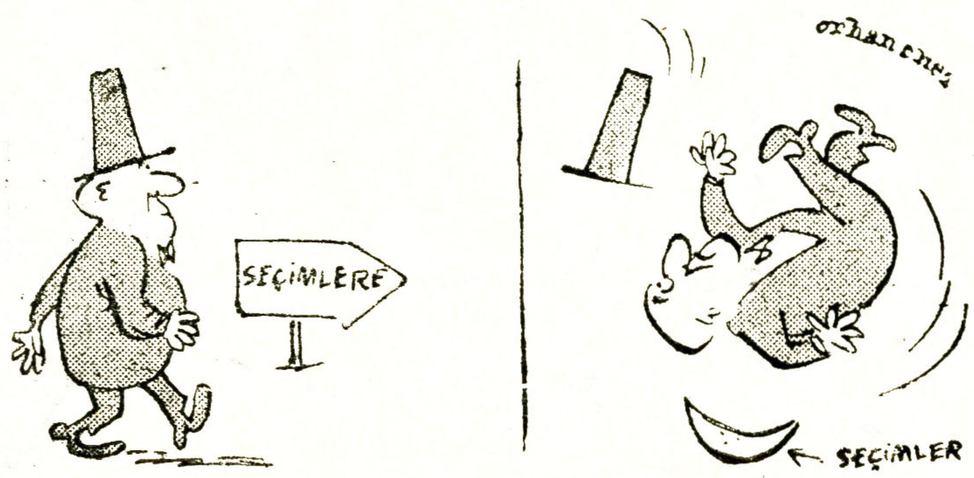

YAZISIZ!

GÖBEKTAŞI

Yerli filmin kurbanı

Sinemada düşüp bayılan 60 yaşlarında bir kadın, koma halinde İlk Yardım hastanesine kaldırılmış...

Tanrı yardımcısı olsun...

Zavallı kimbilir hangi yerli ilmi seyrediyordu!..

Kuyruklular...

Gazeteler yazıyor:

«Bir milyon 800 bin mil uzaklığında yeni bir kuyruklu yıldız dünyaya musallat oluyor...»

Ne gelirse dünyanın başına, şu «kuyruk» lulardan geliyor...

Kuyruklu yalanlardan, kuyruklu yıldızlardan... Hani az çekmiyoruz şu kuyruklulardan..

Kanıksanmış şeyler

Bir gazetede dört sütün üzerine şu haber çıktı:

«300 milyon liralık suiistimal - 1200 memur mahkemede. - Bordrolarda tahrifat yapılmış...»

Olay İran'da geçmiş.. Bunu yazının metninden öğrendik... Gazete haklı. Zira bizim okurlarımız bu tip haberleri öylesine kanıksamışlardır ki... Olay dışarda geçer de okur bizde sanar!

Temel bizde

Gazeteler sık sık B. B. (Birigitte Bardot) ile C. C.'nin (Cladia Cardial) maceralarını yazar dururlar...

Anlamayız şu bizim A.A. yı (Anadolu Ajansanı) niye görmezler... Vallâhi o hepsine taş çıkartır...

Dünyanın B. B. si, C. C. si varsa, bizim de A. A. mız var, A. A. mız...

Meydan meselesi

İran'da Emniyet makamları ibret olsun diye hırsızları meydan dayağına çekmeğe başlamışlar...

Biz ise önce Yassıada'ya çeker; sonra serbest bırakır, mevki sahibi yaparız...

Böyle bir usulümüz olmadığına şükredelim... Meydan aramaktan dermanımız kalmazdı..

Naylon kilota

İki genç kız, işportadan naylon kilot çalmış..

A... A... Ayıp doğrusu...

Demek ki iş, kalb çalmaktan kilota inmiş...

Allah Allah

Mahut parti bayraktarı «ZAFER» adlı bir gazete; iri iri harflerle şu manşeti atmış:

«Türk işçisi Allahına ve vatanına bağlıdır.»

Hoppala... Bunu bilmemek için mutlaka «ZAFER» ci mi olmak gerekir?..

M. Samim AKAY

BİR HAFTA BÖYLE GEÇTİ...

Siz ne dersiniz?

Hipnotizma ile haylâz çocuklar islâh ediliyormuş.

Geçenlerde de, hipnotizma ile felçli bir çocuk yürütülmüştü.

İnsan, memleketin çeşitli meseleleri olduğu yerde dururken, kendi çıkarları için birbirine giren politikacılara; yol tıkanıklığından duran taşıtlara; zarardan kâra geçmeleri için islâhı gereken İktisadî Devlet Teşekküllerine bakıyor, bakıyor da, «Memleketi demokrasi ile idare edeceğimize, hipnotizma ile idare etsek daha iyi» diyeceği geliyor.

Geçim zorluğu

Eskişehir'de yakalanan çift tabancalı maskeli haydut, «Bu işi kaçırdığım kıza bakmak için yapıyordum» demiş.

Adamcağızı bırakmalı, gitsin. Hattâ gerekirse perişan olmaması için az-çok bir de emekli maaşı bağlamalı. Öyle ya, bu garip adamla bir takım kodaman arasında ne fark var? Biri, devleti soyan maskesiz; öteki, milleti soyan maskeli... İşin hoş tarafı, ikisinin de soygun sebebi aynı: Çevresindekileri geçindirmek!

Yerinde saaay!

Bir kaplumbağa 187 kilometre yol yürümüş.

«İlerliyelim» diye bar bar bağırdıkları halde, memleketi yerinde saymağa mahkûm eden politikacılarımız utansın bundan. Eğer onlara değil, şu kaplumbağaya ayak uydurmuş olaydık, çoktaaan modern dünyadaki gerçek yerimizi bulurduk.

Çıksın artık

İstanbul Belediyesinde her ay 5 bin 472 kişi para alıyormuş...

Oldu olacak... Bütün vatandaşları da maaşa bağlasınlar... Böylece 15 bin kişinin yağma Hasanın belediyesi olmaktan kurtulsun...

TEVKİF

Kimler olursa olsun... İster mağara devrinden kalmış birkaç mikrosefal, ister tamırhaneden kaçmış birkaç zırdeli, ister genel aftan faydalanmış, gözü dönük birkaç hapishane azmanı! Kan dökmek için seçim gününü mü bekliyorlardı? Elbette saçma...

İşin tevile gelir yanı yok: Düpedüz particilik bu! O korktuğumuz, o sakındığımız, o sivri akıllarını sivri şapkaların altında gizleyenlere, yana yakıla anlatmaya çalıştığımızdır bu kanlı seçim!

Ey politikacılar!

Bu kan lekelerinin sizlere daha çoook bulaşmasından sakınmak arzusunda iseniz, ilk ödeviniz size patronluk eden o iğrenç politika'yı tevkif etmek olmalıdır... Türkçesi: Durdurmak!

ŞEREN

— **Kış saati elektrik** sarfiyatını arttırmış karıcığım, ben de fosforlu saat aldım!..

Meselenin meselesi

Parasızlıktan İstanbul'un çöp meselesi ortada kalmış.

Aman ne güzel. Bizim bildiğimiz, çöp meselesinden başka, imar meselesi ortadaydı, trafik meselesi ortadaydı, su meselesi, elektrik meselesi ,mesken meselesi, sağlık meselesi, hattâ hattâ, İstanbul'un kendi bile oldum olalı ortadaydı. Demek hepsi teker teker halledildi, şimdi yalnız çöp meselesi ortada kaldı!

Ya çalışanlar

Bir gazete 50 yıl içinde İstanbul'da belediye başkanlığı yapanların resimlerini teşhir edercesine yayınlıyor.

Vallâhi ayıp...

Bunların içinde çalışanlar da var...

Anlaşıldı

İstanbul Belediyesine yılda 70 bin dilekçe veriliyormuş...

Hım... Anlaşıldı... Neden sık sık çöp arabası alındığı....

Tabanca ne ki?..

Bir kadın kiracısını evden çıkarmak için tabanca ile tehdit etmiş...

Boşuna zahmet...

Kiraları serbest bırakan kanunla, fiat artırma teklifi ne güne duruyor?..

Tabanca ne ki?..

Allahlık partiler

Seçim süresince bütün partilerin propaganda konuşmalarını dikkatle izledik..

Bir tanesi hariç, hepsi de konuşmalarını «Allah Allah» niyazları içinde bitiriyorlardı...

«Bunlara ne oldu böyle?» diye düşünmeye lüzum yok... Sebep basit:

Allahlık partiler de ondan...

Bir AMCABEYLİ

Bir kadın aday, bir milletvekilini düelloya dâvet etti. (Gazeteler)

— Aman, aman... Teslim oluyorum!..

Eti'yi Batıran Adam!

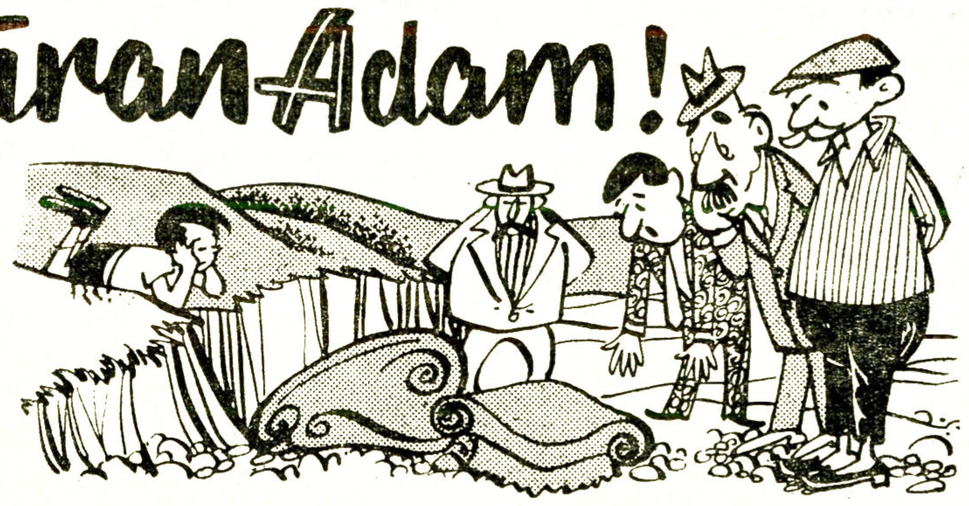

Gazetelerde okumuşsunuzdur, «Belediye, şehrin muhtelif yerlerinde 13 tane güzel kokulu helâ yapacak» diye. Sonra, lâstik işçilerinin, mensucat işçilerinin, Bursa'da Belediye şoförlerinin grevlerini de gazetelerde görmüşsünüzdür. İşte bunlar hep, benim Eti'yi batırmamın sayesinde oldu. Evet, Tarih kitaplarında okuduğunuz koskoca Eti medeniyetini, o bir türlü bitirilemiyen Beyazıt meydanında herkesin gözü önünde, on dakikada tek başıma batırıverdim! Yoksa daha yıllar yılı ne bu şehirde helâ, ne de bu memlekette grev yapılırdı!

Bir şey anlıyamadınız değil mi? Bakın bu işi nasıl başardığımı anlatayım: Olay çok yenidir. Bir yanda İş ve İşçi Bulma Kurumu ile özel müesseseler iki günde bir Almanya'ya binlik desteler hâlinde işçi gönderir; bir yanda işsizliğe çare arıyan hükûmet ileri gelenleri «Çalışalım arkadaşlar» diye bar bar bağırır; memleket, kendini kurtarmış birkaç bin kişiye Belediyelerde iş bulmak için seçimlere hazırlanırken ben, her zamanki gibi işsiz güçsüz dolaşıyordum. Tembelliğe alıştığımdan iş aramak şöyle dursun, iş verirler korkusuyla tanıdıklardan bile bucak bucak kaçıyordum! «Azıcık aşım, kavgusuz başım» deyimine uygun, bir sandviçle yirmi dört saati geçirmeye bakıyordum. Hani günlerim boş olduğuna göre bir kuytuya çekilip okusam yazsam, iyi kötü gene birkaç kuruş geçer elime ama, bunun da mümkünü yok... Borç bini aşmış! Alacaklılara yalan uydurmaktan imanım gevriyor! Batakçıya mal kaptırmışlar gibi, biri gidip, biri geliyor! Okusan, okuduğunu anlamıyorsun; yazsan yazdığını!.. Hele o meret kalem kâğıdın üzerine değdi mi, bir canavar oluvor! Kalem değil, hesap uzmanı kâfir! Sen cümle kuruyorsun, o kalkınma plânı hazırlıyor!

Uzatmıyalım. okumakmış, yazmakmış, alacaklıların paralarını ödemekmiş, hepsini birden kafamdan sildim sonunda. İçimde, borçtan kurtulmanın huzuru, orası senin, burası benim, karanlık çökene kadar şehri, günde üç-dört kere turluyorum.

O sabah da, gün doğarken çıkmıştım evden. Parklardı, sinema vitrinleriydi, falanca yer, filânca semt derken ikindiyi yaptım. Zaten ne olduysa, ondan sonra oldu. Üşüttüm mü, öğlende yediğim sandöviç mi dokundu bilmiyorum, karnıma bir ağrıdır çöktü! Gömleğimin üstünden oğustururum geçmez, pantalonumun kemerini gevsetirim geçmez, soluk lamıyorum! (cok affedersiniz) bir yüz numara bulmaktan başka çare kalmamıştı. Peki bulalım, bulalım ama, o münasebetsiz yer de ha devince bulunmaz ki bu şehirde! İki büklüm, dört dönüyorum ortalıkta! Yok, yok! Yüzümü kızartarak sorduğum biri:

— Mahalle mahalle dolaşma boşuna, dedi. Ya camiye gideceksin, ya resmî bir daireye...

Resmî daire meselesini anlıyamadım ama, ötekine aklım yattı. Zaman zaman bana falanca filânca camiin yerini soranların çokluğuna bakardım da, ibâdete düşkün olduklarından cami aranıyorlar sanırdım. Meğer dertleri başkaymış... Ben kimseye sormadım. Yerini minaresinden tâyin ettiğim en yakın bir camie, iki büklüm dar attım kendimi!. Attım ama, ne derler; «fakirin odunu yoksa, piyangodan soba çıkarmış» onun gibi, bunun da helâsı yokmuş!

— Hani şu minaresi görünen var ya? Doğru oraya git. Helâsı olacak galiba, dediler.

«Galiba» dedikleri yer, en azından onbeş dakikalık! Barsaklarım öter, dizlerim titrerken, değil gösterilen yere varmak kendimi birkaç dakikacık tutmam bile imkânsız!

— Ulan, diye söylendim, oldu olacak arsaya benzer şöyle tenhaca bir yer bul da, işini görüver!

Bunu düşünmemle, yeri kesfetmem bir oldu: Yıllardır bir türlü bitirilemiyen Beyazıt meydanındaki yüz metrelik tünel, bu iş için biçilmis kaftandı!

Bütün gayretimi toplayıp, meydana kapağı attım. Simdi hüner, kimsenin dikkatini çekmeden tünele girebilmekte. İnadına meydan da kalabalık mı, kalabalık! İşportasını kapan gelmis, işportaları gören basına kümelenmiş, sanki pazar yeri. Ama kalabalık bunun iki misli de olsa kararım karar: Çare yok, gireceğim iceri!

Bir adım, iki adım, üç adım... Tünelin girisine bir üç adımlık yol daha kaldı ama, erkeksen dördüncü adımı at! Şöyle bir kıpırdasam, rezil olacağım! En iyisi, ağrının biraz hafiflemesini beklemek, dedim. Hemen oracıkta, yeni açılmış bir çukurun toprak yığını üzerine oturdum. Sırtım kalabalığa, yüzüm çukura dönük, şu başıma gelenleri düşünüp kendime, şansıma, bir helâsı bile bulunmayan yaşadığım şehre bastım küfürü! Küfür, karın ağrısına iyi gelir mi, gelmez mi bilemiyorum... Boncuk boncuk ter döküyorum. Ben kendimle uğraşıp dururken ,önce yoldan geçen biri, sonra onu gören bir başkası, daha daha başkaları, işportaların başındaki kalabalık, durakta otobüs bekliyenler, sucusu, simitçisi bizim çukurun başına yığılıp durdular! Artık bundan sonrası nasıl olsa zincirleme gider. Taşıtlar durur, lâstik işçileri durur, mensucat işçileri durur, Bursa'daki şoförler durur, ithalât, ihracat durur, Edirne'den Van'a bütün memleket durur kardeşim!

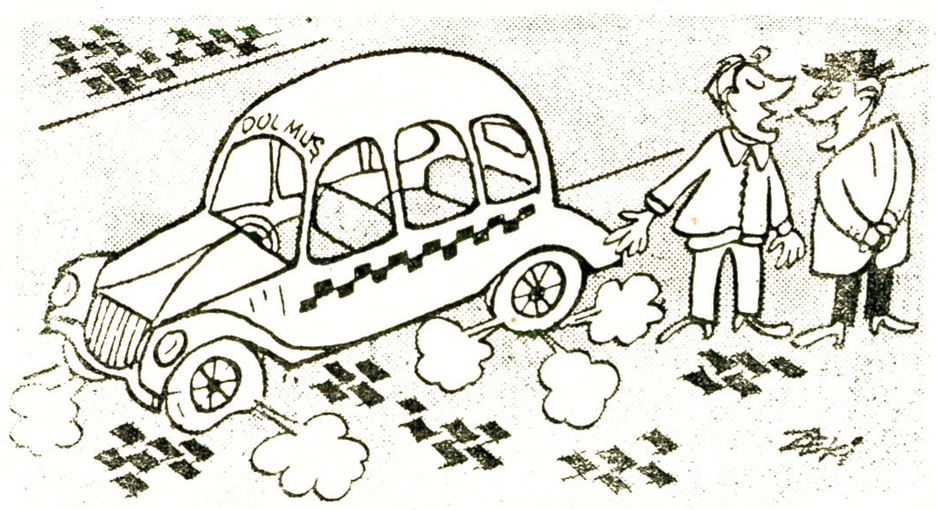

— Lâstik işçilerininkini duyunca, bizim lâstikler de greve başladı abi!..

Kaldık mı kalabalığın ortasında!.. Ağrı durmaz, çukurun başına üşüsenler dağılmaz, çıldırmak isten değil! Benim durduğumu ilk görüp gelenler bir şeyler anlayabilmek için aval aval bir çukura, bir yüzüme bakıyorlar. Çukurun içinde, kazıdan çıkan topu topu işlemeli üç dört parça taş var. Toplanmaya değer mi? Ama merak beyim, merak. Bir kere senin durduğunu gördüler ya, ille nedenini anlıyacaklar. Yanımdakilerden biri:

— Vay canına, dedi. Toprağın altından böyle süslü taşlar çıksın, hayret!..

Haydi dedim, birşeyler söylersem meraktan kurtulmus olup giderler, ben de rahat rahat işimi görürüm:

— Eski medeniyetlerin kalıntıları bunlar, dedim.

Bu sefer karsıdan biri sordu:

— Nasıl eski medeniyet? Yani 1960 tan evvelki istimlâkten mi kalmış?

— Cehalet beyim, cehalet... Ne çekiyorsak, hep cehaletimiz yüzünden...

Aslında konuşacak değil, nefes a-

VEDAT SAYGEL

lacak hâlim yok. Kendimi ha bıraktım, ha bırakacağım artık. Ama az önce de söylediğim gibi anlarlarsa giderler, hem onlar kötü bir manzara görmemiş olurlar, hem ben kötü durumdan kurtulmuş olurum diye cevap vermek istedim. Ben de pek bilmem ama, aklıma gelen bir iki batmış medeniyetin ismini sıraladım. Aka, Asur, Eti gibi...

Sen misin bunları söyleyen! «Eti batmış» sözü ağızdan ağıza saniyede yayıldı. Milleti aldı mı bir korkulu telâş! İtişe kakışa Eti'nin battığı çukuru görmeye çalışıyorlar şimdi de... Haydi o neyse. Çukura göz atan, ardından Eti'yi sanki ben batırmışım gibi dişlerini sıkarak yüzüme bakmıyor mu, yerin dibine geçiyorum! Kimin ne söylediği belli değil. Herkes konuşuyor. Gerilerden biri, arkadaşına söylüyor olacak:

— Gördün mü, Eti batmış işte! Bir de, gitmiyelim diyordun.

Başka biri:

— Vay canına, diyor, nasıl batar yahu?

— Kimbilir, belki toprağın altı boştu da, üstten birdenbire basınca...

— Sen onu boşver, ölü, yaralı çok mu?

— Bilmem, ben görmedim ama, var diyorlar.

— Batıranı yakalamışlar. Herif şimdi pişman tabii... Nah, orda, oturmuş ağlıyor.

İşte, polis de geldi!..

Düdüğünü çala çala bir polis kalabalığı yardı... Dermanım kalmamış, dudaklarımı ısırıyorum artık. Polisi görmüyorum bile... Gözlerim kararıyor... Kararıyor... Sesini de güç duyar oldum polisin. Önce yanımdakilere:

— Siz onu sıkı tutun, dedi. Yaralıları toplamak için cankurtaran da nerdeyse gelir.

Sonra bana çıkıştı:

— Güpegündüz şehrin göbeğinde vatandaşın mal ve can emniyetini hiçe sayarsın ha? Ulan önündeki çukuru görmiyecek kadar kör müyün? Söyle bakalım, Eti'yi nasıl batırdın?

Söyliyemiyecek kadar perişan, kendimi tutamıyacak kadar güçsüz kaldığımdan ancak:

— Göstereyim, diye mırıldandım! Pantalon kayışını gevşetip, onca seyircinin gözleri önünde, Eti medeniyeti kalıntılarını bir güzel batırdım!

Yaaa böyle işte... Ben o gün, o medeniyeti bir kere de böyle batırmamış olsaydım, Belediyenin 13 helâ yapma kararını siz daha çoook bekler duurdunuz...

Hepimize geçmiş olsun!

Vedat SAYGEL

Cevap

Adamın biri arkadaşını ziyarete gitmişti. İçeri girince dostunu yeni aldığı papağanın ayaklarına ip bağlarken buldu. Merakla sordu:

— Peki bu ipler neye yarar?

— Çek de görürsün.

Adam papağanın ayağına bağlı iplerden birini çekince papağan:

— Günaydın efendim, dedi.

Hayretler içinde kalmıştı. Bu sefer hayvanın öteki ayağına bağlı ipi çekti. Papağan:

— Ben sizi çok seviyorum, diye cevap verdi.

Adam hayvanın zekâsına hayran oldu. Arkadaşına:

— Peki yahu, dedi, ya iki ayağındaki ipi aynı anda çekersem ne olur?

Buna, papağan cevap verdi:

— Düşerim ulan itoğlu it!

Sıra Pantalonda

Genç piyes yazarı, yeni hazırladığı bir dramı evine gelen arkadaşlarına okuyordu. Ayakta rol icabı hareketler yaptığı için, terleyip kravatını çıkardı.

İkinci perdeyi okurken heyecandan ceketini, sonra yeleğini çıkarıp attı. Elindeki defter henüz yarılanmamıştı. Kendini konuya kaptıran genç yazar, mütemadiyen okuyor, bir yandan da terlerini siliyordu.

Bir aralık bel kayışı ve pantalonunu düzeltince, odada bulunan misafir bir genç kadın sordu:

— Piyesinizin bitmesi yakın mı?..

— Hayır, daha bir perde var.

Kadın telâşla odadan kaçtı.

Küçük Bey

[Olay bundan otuz yıl sonra geçer: Erkeklerden daha fazla çalışma hayatına atılan kadınlar, artık daire ve şirketlerde bütün vazifelere el atmış, öbür san'at ve işlere de burunlarını soktuklarından, erkeklere ekmek kalmamıştır!.. Kadınlar para kazanırken, erkekler kahve köşelerinde ve evlerde meteliksiz pineklemekte, bir lokma ekmek beklemektedirler.

Böyle erkekleşen kadınlar, bir kız gibi kısmet bekliyen delikanlılara görücü gönderip evlenmiye başlarlar. İşte bugün, annesinin dizi dibinde hanım hanımcık oturan Bay Nihat'a görücü gelmiştir. Ana-oğul konuşurlar:]

ANNE

Oğlum.... Görücü geldi.. Haydi, göreyim seni,
Güzelce tak, takıştır.. Giy yeni elbiseni..
Artık evleneceksin, ne mutlu; yavrucuğum!..

NİHAT

[Ağlar gibi yaparak:]

Ben evlenmek istemem.. Anne, daha çocuğum,
Atmak mı istiyorsun yoksa beni başından?..

ANNE

Bir şey anlamıyorum senin bu göz yaşından,
Sevincinden duramaz insan böyle gününde:
Herkes, nazar değmesin, diyecek düğününde!..
Haydi yavrum, aklını artık başına devşir,
Görücü hanımiara güzel bir kahve pişir!..

[Nihat hem ağlar gibi yapar, hem de telâşla süslenmiye koyulur. Annesi görücülerin yanına gider:]

ANNE

Sizi yalnız bıraktım, bakmayın kusuruma..
Ananın öğünmesi doğru değildir ama,
Melekten farkı yoktur inanınız Nihad'ın,
Mes'ut, bahtiyar olur onu alacak kadın:
Küçük yaştan öğrettim yavruma biçki, dikiş..
Ortalığı temizler.. Elinden gelir her iş..
Pişirdiği yemekler öyle nefis, güzel ki,
Ona taş çıkaramaz kırk yıllık aşçı belki!..
Evde hep sökük diker boş kaldığı zamanlar,
Oğlum asla okumaz açık saçık romanlar..
Sinemalara gidip öpüşme dersi almaz,
Çarşıya gönderirsem beş dakika geç kalmaz!..
Oğlumu takdir eder mahalle halkı bütün,
O; ne içki içmiştir, ne kahve, ne de tütün!..

GÖRÜCÜLER

Maşallah!.. Sayenizde bu başardığı işler:
Çünkü «Anasına bak, oğlunu al..» demişler!..

ANNE

Hülâsa benim oğlum hamarattır, usludur;
Bir kız görünce kaçar.. Edepli, namusludur!..
Onu methetmiyorum hani evlâdım diye,
Evde bile el sürmez hattâ dişi kediye!..

[Bu sırada Nihat, elinde kahve tepsisi, içeri girer. Üç görücünün gözleri güzel gence saplanır. Ahû delikanlıya bayılan bir kadın yavaşça ah eder. Görücüler gencin boyunu bosunu methedip aralarında konuşurlar. Kontrolun bittiğini anlıyan Nihat dışarı çıkar.]

KAYNANA

Kızımıza alırız değerli oğlunuzu,
Anasının dizinde büyümüş nazlı kuzu!..
Gelinimiz demektir Nihat Bey hattâ bugün,

Hemen kıyılsın nikâh, hemen yapılsın düğün!..

[Düğün yapılmış, aradan bir buçuk yıl geçmiştir. Önceleri uslu bir aile reisi olan Nihad'ın karısı, gitgide işi azıtmış, başka gençlerle eğlenmiye başlamıştır. İşte bugün zavallı nihat, gene kendisi gibi çapkın bir kadına varmış olan komşusu Bay Salim ile dertleşir:]

NİHAT

Dertlerimi dökeyim sana bir parça, Salim,
Yürekler acısıdır son zamanlarda halim:
Karım gürültü için hep vesile arıyor,
Kaşığiyle yedirip, sapiyle çıkarıyor!..
Ne esvap, ne de gezme.. Sade didin, çabala..
Eskiden ne topluydum.. Döndüm kuru bir dala!
Her sabah uyanınca bana surat ediyor,
Bir kaç lira bırakıp, daireye gidiyor!..
Evlenip nerden attım kendimi bu aleve,
Her gün beşik sallıyor, kapanıyorum eve!..
Aşçı kadınlar gibi mutfağa giriyorum,
Ocağın karşısında, yağ gibi, eriyorum!..
Ayıklıyorum sovan, pişiriyorum yemek,
Hiç makbule geçmiyor verdiğim bunca emek!..
Ah, kardeşim.. Kim olsa aklı yerinden oynar:
Bir yanda çocuk ağlar, bir yanda yemek yanar
Dahası var: Şimdi de hovardalığa daldı,
Şıllık, sürtük bir genci üstüme metres aldı!..
Gizlice karıştırdım ceplerini geçen gün,
Buldum o namussuzun mektuplarını bütün:
Utanmaz, bizimkine: «Senin malınım..» diyor,
«Sevgili kocacığım!» diye hitabediyor!..
Bir şey söyliyemedim ona gene korkumdan,
Oldum, bu üzüntüyle, iştahımdan, uykumdan!.
Çok para kazanıyor, gerçi açıktır eli,
İçki, çapkınlık onda.. Sonra deli mi, deli..

— Ne yapacaksın şekerim, bir kere başlamış bulunduk!

Gelin Oldu!

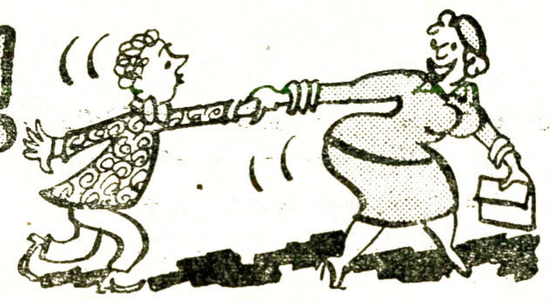

Ne dese beğenirsin karı geçen gün bana,
Bağırdı: «Gönderirim sonra seni anana..
«Yan gelip evde otur.. Nerede öyle bolluk;
«Ameliyat yaptırıp doğurmalısın çocuk!..»

SALİM

Aaaa.. Nasıl doğururuz?.. Yuttum küçük dilimi..
Bu, yenir nane değil.. Karı yoksa deli mi?..
Haydi, beşik sallayıp, ninniler söyliyelim,
Biz meme veremezsek, sütnine peyliyelim!..
Yıkayalım bezini; haydi, çekelim çile;
Kardeş.. Nasıl kalırız kadın gibi hâmile?..

NİHAT

Bizim Efendi Hanım işte böyle azılı,
Çekeceğiz ne varsa alnımızda yazılı!..
Bâzı düşünüyorum: Karıdan boşanayım,
Başka kısmet arayım, giyinip kuşanayım!..
Güzelce bastırayım şu mendeburu faka:
Sürünsün mahkemede, versin nikâh nafaka!..
İnsan dinler başını, hattâ peynir ekmek yer;
Ne rahat ömür sürmüş babalarımız meğer!..

SALİM

Bu kahrı çekiyoruz bir lokma ekmek için,
Kapılar örtülüyor suratına her gencin:
Çöpçülük bile yapsak, bize vermiyorlar iş,
Bütün vazifelere kızlar, kadınlar geçmiş!..

NİHAT

Ne kadar iyi şeymiş meğer evde oturmak:
Annemin karşısında her gün sarardım yumak..
Cumbada bağdaş kurar, udla yapardım peşrev
Kanaryam, fesleğenim.. Ah; o güzel, rahat ev!..

[Bu sırada odada uyuyan çocuk ağlar. Nihat öfkeyle beşik sallayıp, ninni söyler:]

Ninni yumurcak, ninni; Uyu, ey piç kurusu,
Gör babanın halini!.. Sarhoş karı yavrusu..
Senin haylaz ananın Beni tatlı canımdan
Yoktur imanı, dini!.. Usandırdın doğrusu!..

Beni üzme bu kadar, Baban bezini yıkar,
Zıbar yumurcak, zıbar!.. Zıbar yumurcak, zıbar!..

[Komşu Bay kederli, üzgün gider. Sokaktan bir korna sesi duyulur. Nihat'ın karısı, sarhoş bir halde, yanında üç kadın arkadaşiyle gelir:]

KADIN

Herif.. Öyle somurtma, rakı hazırla bize,
Haydi; kolları sıva, yap birkaç türlü meze!..
Bugün neler pişirdin, hünerin ne bakalım,
Sofrayı iyi süsle, bir kaç tane çakalım!..
Kadınların yanına sakın geleyim deme,
Odanda işine bak, ver çocuğuna meme!..

NİHAT

Belli, mutlak bu akşam kadehleri taşırdın,
Ne memesi be yahu?.. Aklını mı şaşırdın?..

KADIN

Canım, yâni beberon.. Şimdi sözü uzatma..
Salonda oturuyor Mühendis Bayan Fatma;
Sana o vâdettiğim yüzüğü aldım, işte,
İyi ikram etmeli, çıkarım var bu işde...

[Kadın, aldığı yüzüğü uzatıp, misafirlerin yanına girer. Hepsi de sarhoş olduğundan açık saçık konuşurlar:]

Bir delikanlı tuttum.. Kâfir güzel mi, güzel;
Yanında yaşadığım bir an, bir ömre bedel!..
Kuvvetli bir futbolcu.. Bir kulüpte solaçık,
Dizlerimde uyuyor sîne açık, kol açık!..
Henüz bıyığı çıkmış ayva tüyüne benzer,
Ondaki çelik gövde bizimkinde ne gezer!..
İnsan milyon harcasa böyle bir genç bulamaz,
Bu hayat böyle geçer.. Olmaz bir erkekle yaz!..

[Sofada bir feryat duyulur: Kapı arasından bu sözleri duyan Nihat düşüp bayılmıştır.]

[Zavallı Nihat çapkın karısının cefasını çeke dursun; Safinaz Abla isminde, önce bohçacılık, sonra faizcilikle zengin olan elli beşlik bir kadın Nihad'ın peşinde dolaşmaktadır. Bu toy ve güzel genci eline geçirmek istiyen yaşlı, altun anası kadın ona yolda rastlayıp konuşur:]

BOHÇACI

Küçük Bey.. Affedersin, bir parça beni dinle,
Konuşmak istiyorum bir dakika seninle!..

NİHAT

Ben aile genciyim.. Bayan, utanın biraz,
Herkesin namusu var.. Erkeğe söz atılmaz!..

BOHÇACI

Ne olur, konuşalım.. Biliyorum halini,
Sağlamak istiyorum senin istikbalini!..
Gençlikte, güzellikte gerçi bulunmaz dengin,
Rahat yaşamak için fakat olmalı zengin!..
Ben sıcaktan soğuğa hiç sokturmam elini,
Yerine getiririm arzunu, emelini!..
Bir iki milyonum var.. Çocuğum, vârisim yok,
Senin isminden başka dudağımda isim yok!..
Kışın Maçka'da, yazın Ada'da yaşıyorum,
Ömrümün yollarını yapyalnız aşıyorum!..
Bana bütün ülkede, Banker Safinaz, derler;
Tüccarlar, Bankacılar fazla hürmet ederler!..
Eğer bana varırsan, otomobil alırım,
Bir apartman veririm, sana sadık kalırım!..
Bir insan düşünmeli daima çıkarını,
Gel benimle beraber, bırak çapkın karını!..

[Genç, fakat züğürt ve huysuz kocalarından usanıp, yaşlı fakat zengin adamlara kaçan kadınlar gibi; Nihat da geçkin kadına kaçıp rahata kavuşur.]

Necdet Rüştü EFE

Keşif

Arkadaşını görür görmez merakla sordu:

— Hastayım diyordun, doktora gittin mi?

— Gittim.

— Nen varmış, keşfedebildi mi bari?

— Etti. Bende on yedi lira vardı, o onbeş lira istedi.

İş arkadaşı

İki küçük memur yolda giderlerken biri, lüks bir otomobile kurulmuş bir adamı selâmlar. Öbürü sorar:

— Kimdir bu adam?

— Arfkadaşım. Aynı bankada çalışırız da...

— O ne iş yapar?

— Hiç canım, önemsiz. Benim makinede yazdığım mektupların altına, o sadece imzasını atar.

Bir Yanlışlık

Bay Mehmet vefat etmiş, tesadüfen aynı apartmanda oturan diğer bir Bay Mehmet'in de otomobili çalınmıştı.

Ölen Bay Mehmet'in çok iyiliklerini gören bir dostu, dul karısını taziyeye gitmişti. Fakat kapıcı öbür Mehmet'in dairesini göstermiş bulundu.

Adam içeri girip şimdiye kadar görmediği karısına:

— Kederinize iştirak ederim, Hanımefendi... dedi; kadere rıza göstermekten başka çare yok!

Kadın düşünmiye başladı:

— Ne kadar teselli etseniz azdır. Ne güzeldi, ne sağlamdı. Gece, gündüz saat gibi işlerdi!.

Adam, kadının çıldırdığına hükmedip evden kaçtı.

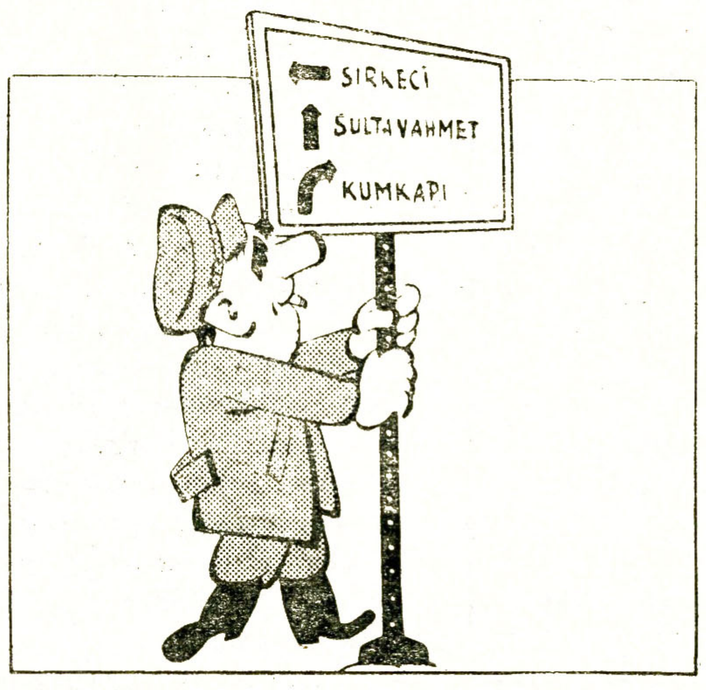

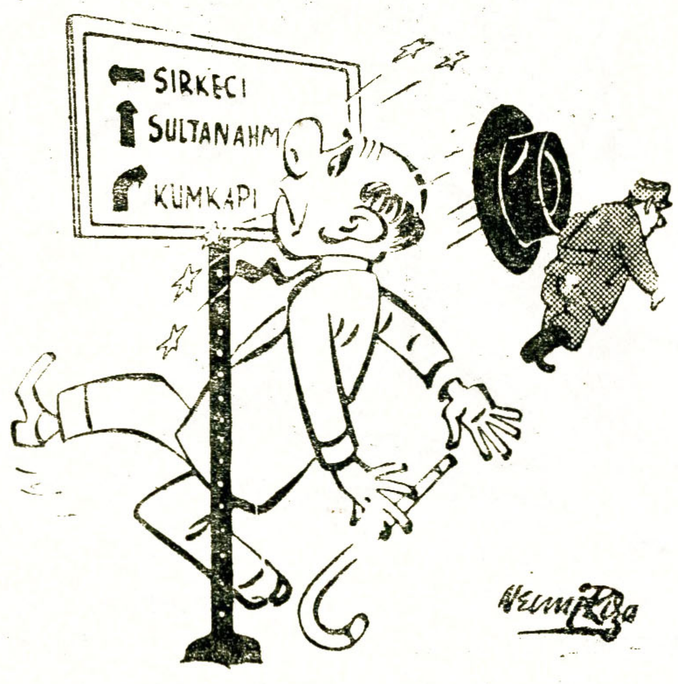

«Yol göstermenin de bir usulü vardır!»

Murtaza

Orhan Kemal'in en güzel Romanı

— 6 —

Cigarasını sardı. Nuh'un çaktığı kibritten yaktı. Yaktı ya, demindenberi çekişip durduğu şeyler arasında Murtaza'yı unutmuştu. Birden aklına gelerek sordu:

— Demindenberi gevezelik edip durdun. Murtaza işi ne oldu?

Nuh kaba kaba güldü:

— İlâha Azgın ağam, sen çok yaşa emi?

— Niye?

— Sana onu deyiveriyordum ya Allahın kulu. Sen tuttun lâfı yokusa sürdün...

— Been?

— Sen tabi Azgın ağam. Fen müdürü böyle böyle divor, divecek oldum. lâfı kaptın, sıçtın sıvadın tekmil!

Kırcıl kaşlar gene karıştı:

— Bana bak, dedi. Ben var ya, bu ben?

— Var.

— Basacağım yeri evi bilirim!

— Doğru Azgın ağam, doğru ya...

Sözünü kesti:

— Eyi bilirim, o kadar. İnanmıyorsan emmilerine, dayılarına sor. Lan ben senin o emmilerini, dayılarını mayılarını dama kapattım da zamanında, başlarına örtü örttürüp avrat gibi hizmet ettirdim!

Nuh bunu bilmiyordu işte.

— Bu da nirden çıktı? dedi. Nuh hemen ayağa fırladı:

— Benim sözüme inanmıyanın...

Anasına, avradına dümdüz gitti.

— Lan siz kaç paralık adam oluyorsunuz da benim sözüme inanmıyorsunuz? Sizinle şurda, şu kahpenin pâlikesinde çalıyoruk diye beni kendiniz gibi mi belliyorsunuz? Lan benim ayağımın gittiği yere sizin başınız gide mi bilir?

Birden Fen müdürü. Odasından çıkmış, uykulu, esnek, hususî arabasına gidiyordu ki, Azgın'la Nuh'u kapıcının barakasında gördü. Başka zaman olsa durur, burada ne gezdiklerini, niçin işlerinin başında olmadıklarını sorardı. Çok uykusu vardı.

Azgın'la Nuh'a gelince.. Azgın, elindeki cıgarayı ardına saklayıp ayağa fırlamıştı. Nuh da öyle O zaten ayaktaydı. Fen müdürü selâm bile vermeden fabrika kapısı önündeki hususisine girdi. Araba hızla uzaklaştı.

Nuh'tan çok Azgın kötü durumdaydı. Ne diye ayağa zıp diye kalkmıştı, cigarasını ardına saklamıştı? Nuh farkına varmış mıydı bunun acaba?

Yerine çalımla oturdu:

— Kosnuk, dedi. Zıp diye ayağa kalktığımı essah belledi...

Nuh:

— Kim?

— Kim olacak deminki, Fen müdürü mü neyse....

— Canım boşver, dedi Nuh. Onu da biliyok, seni de...

Azgın rahatladı. Cigarasından bolca bir duman alıp barakanın tavanına salıverdi:

— O şimdi aklıynan der ki, beni görünce Azgın ağa bile zıppadak ayağa kalktı, cârasını ardına sakladı der... Enâyi... Kalkmasam kalkmazdım. Söyle: Kalkmasam kalmaz mıydım, kalka mıydım?

— Bilmiyecek ne var Azgın ağa?

— Lâfı dolandırma kosnük, bir'de cevap vir: Kalkmasam kalkmaz mıydım, kalkar mıydım?

— Kalkmasan kalkmazsın....

— Cuvaramı?

— Saklamasan saklamazdın!

— Niye kalktım? Cuvaramı niye sakladım öyleyse?

Nuh düşündü, düşündü... Ne diye ayağa kalkmış, cigarasını ne için saklamış olabilirdi? Öyle bir karşılık vermeliydi ki. Azgın ağa huylanıp emmi dayı karıştırmasın, söğüp saymasın!

Kafasında şimşek çaktı:

— Senin aklına akıl mı yeter Azgın ağa? Sendeki akıl bende ne gezer ki bileyim?

Kapıcı Boşnak, baraka kapısına gelmişti. Azgın'la Nuh'u barakasına oturmuş, fosur fosur cigara içer görünce tepesi attı ama, Azgın'dan çekinerek bir şey söylemedi. Yalnız, neden sonra:

— Ne oldu? dedi Nuh'a..

Nuh anlamadı:

— Ne ne oldu?

— Fen müdürüne gitmiştin Murtaza efendi için...

Azgın parladı:

— Efendi müfendi deyip de burnunu şişirme şu ipnenin lan!

Boşnak kapıcı Murtaza kadar değilse de ince, uzun, sipsivri burnuyla gene de disiplinciydi. Murtazadan da alabildiğine çekiniyordu. Çekinmesi, herifin disiplinine sıkı olmasından, yanlış bir harekette bulunmamasındandı. Bunca yıl fabrika içleri gece kontroluydu da Fen müdürü bir günden bir güne onu haksız bulmamıştı!

(Devamı var)

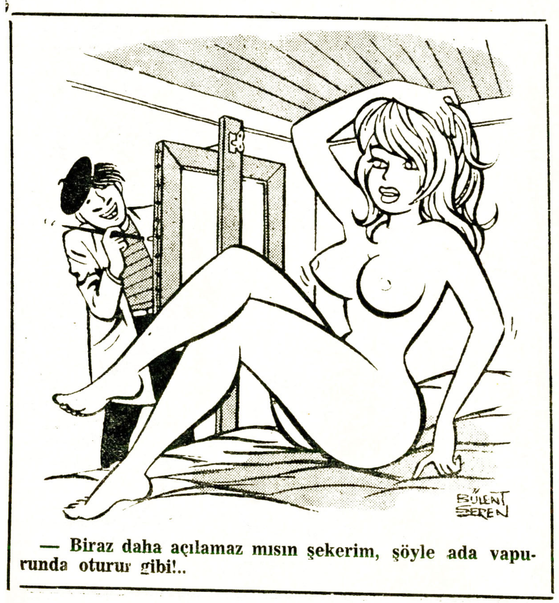

— Biraz daha açılamaz mısın şekerim, şöyle ada vapurunda oturur gibi!..

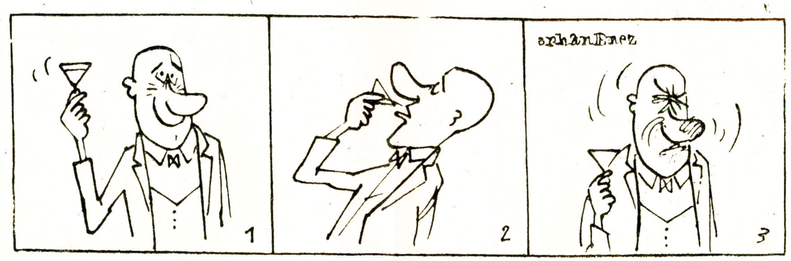

— Koalisyonun şerefine.. ..... ! **..... !**

— Kim demiş bu evde oturulmaz diye, boyansın da öyle gör!

Kadın, yine kadın !

★ Hakikatte kadın, basit bir malûmdur. Onu esrarlı bir meçhul yapan, biz erkekleriz.

★ Kadın, dünyada kendinden başka bir tek kadın beyenir: Aynadaki aksi!

★ Erkek, kadını çok iyi görür, fakat anlamak istemez.

★ Kadını çiçeğe benzetmek yanlıştır. Çiçek, mevsimi geçince solar. Kadın ise, altmışında bile çiçek olmak sevdasındadır.

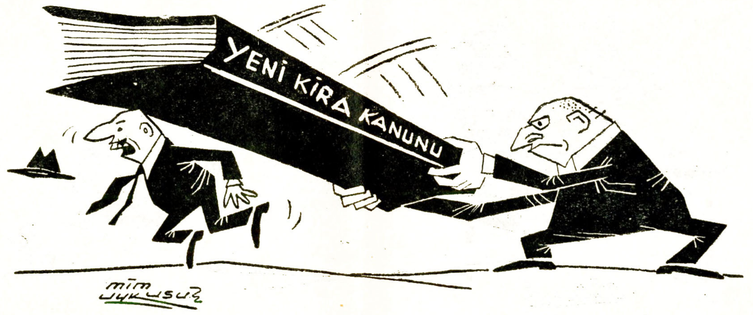

Bir ev sahibi kiracısını öldürdü. (Gazeteler)

KOLEJLİ KOCA

Giovanni Guareschi'den: Vedat G. Türetürk

— 6 —

— Casimir amca! diye yalvardı, unutmayın ki, seçkin bir ortamda bulunuyorum, görüştüğüm insanlar artık öğleden önce kalkmazlar! Yataklarından çekip çıkarayım diye beni zorlayamazsınız ya!

Casimir amca:

— Daha beş saat zaman var! diye mırıldandı. Son saat, yarın akşam saat beşe kadar. Haydi iyi geceler sana! Bütün öteki heriflerin canı cehenneme!

Charlotte korka korka:

— Adayları nereye getirebilirim? diye sordu.

— Buraya değil, zahir! Benim evime.

Casimir kalkıp gitti ve az sonra çağırılılar da izin istedi. Bundan sonra Charlotte gecenin olayları hakkında ailesinin kahramanlarına bilgi verebildi.

Gaston:

— Ne halt edeceğiz şimdi? diye sordu. Başka adayları nasıl bulmalı?

Charlotte:

— İlklerini bulmak için yardımınızı istemedim, diye karşılık verdi, bunları bulmak için de sizden yardım istemiyeceğim.

Bu kadar durgunluk ve güven karşısında, aile rahata kavuştu. Charlotte hemen yatağına girdi, derken: «Yarın Casimir amcanın karşısına ilkin Flamel ile Gigi'yi çıkarırım. Gigi hoşuna giderse, Flamel'le evlenir, Gigi ile arkadaşlık ederim. İkisi de hoşuna giderse...» diye kahramanca bir karar verdikten sonra uyudu.

Charlotte'u hafiften bir gülümseme aldı. «İkisi de hoşuna giderse, ikisiyle de evlenirim!..»

Uzaktan gelen, garip bir ses:

— Ya ikisinden biri de hoşuna gitmezse? dedi.

— Topunun da: Casimir amcanın da, Flamel'in de, Gigi'nin de canı cehenneme derim artık.

II

Charlotte havaya bir para parçasını atarak, tura gelirse Gigi, yazı gelirse Flamel diye karar verdi. Para hemencecik düştü; tura gelmişti. Bunun üzerine Charlotte yatağından sıçradı, kendine çeki düzen vererek giyindi ve zaman öğleyi geçmiş olduğundan, kıtlıktan çıkmış gibi yemek yedi.

Edo kendisine:

— Keyfince davranıyorsun, diye dikkati çektirdi. Hayranlarının hepsinin gelişini sağlamak için pek zaman kalmayacak. Senin yerinde olsaydım, söz gelişi, şunu bunu çağırarak, toptan bir çağırıda bulunurdum.

— Bu kadar önemli bir konuda alay etmekten seni menederim! dedi. Ailenin iyiliği için sen bu kadarını bile yapamazdın!

Sağduyudan yoksun olmayan Edo:

— Yapamazdım elbet! dedi. Üç saat içinde bir koca bulamazdım besbelli kendime.

Charlotte masadan kalktı.

— İki saat öncesinden hareket

etmem faydasız, diye açıkladı. Bu saatte taylarımı nerede bulurum bilmiyorum.

Bizim tatlı kahramanın doğrusu hakkı vardı. Öğleden sonra saat iki ile gecenin saat ikisi arasında, Gigi ile Flamel ille de Av Kulübü ile Pembe Gül Kulübü'nde olabilirlerdi, buralarda bakara ve poker masaları başında çalışırlardı. Charlotte kendisini Eski Park'taki tenha kahveye götürttü ve Pembe Gül'e telefona etti. Flamel şıp diye telefona geldi ve her zamanki gönül alıcı sözlerini söylemeğe hazırlandı; fakat Charlotte sözlerini kesti:

— Flam, seni Eski Park Kahvesinde bekliyorum; en fazla on dakikaya kadar burada ol. İş acele, üstelik pek çok ta önemli.

Sonra telefonu kapadı.

Flamel'i beklerken, Av Kulübüne telefon etti ve Gigi'yi istetti. Yokmuş; çıkmışmış. Charlotte hiç tasalanmadı! Pek uzağa gitmiş olamazdı besbelli. Yer değiştirmek için çok zaman vardı daha! Tekrar çağırmaga karar verdi. Bu sırada Flamel damladı.

Charlotte, iki elini delikanlının omuzlarına dayıyarak ve dik dik gözlerinin içine bakarak:

— Flam! dedi, Flam beni seviyor musun, evet mi, hayır mı?

Flamel hemen:

— Sevgimi sana göstermek için ne çılgınlık olursa olsun hazırım yapmağa, dedi.

— Şimdi sırası. Casimir amcama git te benimle evlenmek istediğini söyle kendisine.

— Casimir amcana mı?

— Evet, ona. Yarından tezi yok evlenmemi istiyor, yoksa mirası kaybediyorum. Sana söyliyebilir bunu. Dünyada bir senim var, Flam.

Flam hiş sesini çıkarmadı.

— Uçarcasına gidiyorum amcana, Charlotte! Ah! Ne mutluluk! Ah! Ne sonsuz sevinç!

— Flam, kendine gel. Bu kadar hayale dalma. Amcamın hoşuna gitmelisin ve o o kadar gariptir ki...

Flam etekleri zil çalarak:

— Ben amcandan daha kaz nice ayıyı alt ettim, dedi.

(Devamı var)

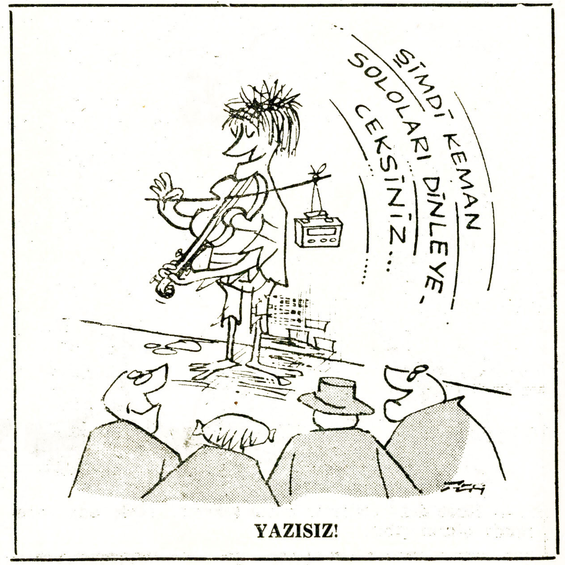

YAZISIZ!

Mektubunuzu Aldım...

E. G. Can
Eskişehir

Mektubunuzu ilgi ile okudum. Bahsettiğiniz küçük hanım, hakikaten pek küçük. Ama siz de, pek gençsiniz. Hem bu ailenin içinde büyümüşsünüz. Kızın karakterine aşağı yukarı vâkıfsınız. Şayet o da size karşı bir ilgi duyuyorsa, beklemeyi bilmelisiniz. İlerisi için içinizi kemiren şüpheler, hemen her çağda başa gelen olaylar olduğundan, onu kadere bırakmalısınız. Niyetinizi bozmayın.

OKUYUCULARIMIZA :

Bir kısım okurlarımızın mektuplarına isim ve açık adreslerini yazmadıklarını görüyoruz. Yine bir kısım okurlarımız da, GÖNÜL SIRDAŞ'ı ilgilendirmeyen konularla karşımıza çıkıyor. Bu gibi mektuplara cevap vermiyeceğimizi bildirir, okurlarımızın yukarda belirttiğimiz hususlara uymalarını rica ederiz.

Gönül SIRDAŞ

Çapkın Karacaoğlan

— VI —

Kadir Mevlâm seni öğmüş yaratmış
Serdar etmiş güzellerin üstüne
Siyah zülfün tel tel etmiş uzatmış
Salıvermiş ak gerdanın üstüne

Ak imiş gerdanı beyaz kar gibi
Boyu gül ağacı selvi dal gibi
Seherden açılan konca gül gibi
Sandım kan damlamış karın üstüne

Ak imiş gerdanı beyazdır kardan
Alnı gevher olmuş cemali nurdan
Dişler saf olmuş hem dahi dürden
Lebi kaymak çalar kalın üstüne

Seçmen Mektubu

Rüknettin Akbulut

Gözümün bebeği, çiğ soğanimin göbeği Muslihiddin Atay:

Bizim Daday'dan senin Belediye başkanlığına adaylığını koyduğunu gazetelerde okudum. Aybetmişsin bir kerre, bana böyle bir iş yaparken hiç insan İstanbul galdırımı çiğnemekte olan benim gibi bir hemşerisine habar salmaz mı? Malumundur ki biz ne de olsa İstanbul'da hammalsak da yaptığımız toplantılarda, Hammalbaşı seçimlerinde daima gazetelerde en

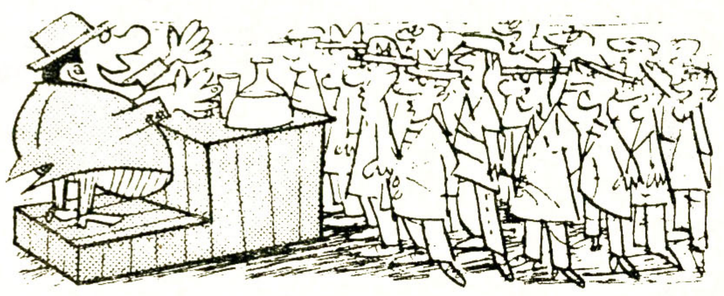

önde benim resmim çıkar, eee demek ki ben bu işlerin başında gelen adamım. Ne ise kusurunu affettim, şimdi sana yazacağım nutuktan çok faydalanacaksın, seçildikten sonra da beni unutamıyacaksın haaa!..

Kardaşım İstanbul'da bir aday var, Bursa vilâyetini ihya etmiş, Antalya'da caddeleri asfaltlamış, sular akıtıp içine ampuller komuş. Ne olmuş sanki? Bursa'da Çelik Palas hamamını genişletmişmiş, hastane yaptırmış memlekete böyle hizmet edilmez. Mektep yaptırmış, hastane yaptırmış, hamam yaptırmış... Bırak bu lâfları, senin anlıyacağın Antalya'da sular şimdi akıyormuş amma ampuller nerede? Hastane yaptırmış Bursa'da amma hastalara yetmiyormuş, mektep yaptırmış amma kendi ismini koymuş başına... Hastane de evvelinden onun adını taşırmış... Şimdi ikisinin de adı değişmiş...

Hemşerim sen millete cami yaptıracağını söyle, her ne kadar vaktin yetip namaza varamazsan da varsın olsun, amma camilerin ortasına havuz yaptıracağını, milletin adak için içine para atacağını da bu arada çıtlatıver... Amanın göreyim seni sabahları yumurta iç, nutuk atarken nutkun tutulmasın sakın, ağzına ne gelirse söyle, yeter ki millet seni çok iş yapacak sansın, baraj yapacağını, şeker fabrikası açacağını, nemaz vakti okulları tatil edeceğini, hele ramazanda otuz gün ibadetten gayri iş istemediğini, sen her ne kadar vaktin olup oruç tutamasan da, nutuk atarken bile sık, sık (Şu oruçlu ağzımla) diyerek tekrarla, iki sözün üçüncüsü (Allah bizi bu milleti kurtarmıya gönderdi, biz Mehdi'yiz) deyiver. Öyle lâf et ki seni tevkif etsinler, hapse tıksınlar, millet acır hemen seni seçer. Sakın gayrı Daday'dan İstanbul'a adam salma seçildikten sonra, gayrı İstanbul'un ne taşı, ne de toprağı altın, burada kimse kimseye parasız selâm vermiyor, benim mektubumu halka okursan çok tesir eder, bu ara oraya gelmek sana daha çok yardım etmek isterdim amma gündüzleri yük çekmekten, geceleri fırsat, bu fırsat gecekondu dikmekten anam ağlıyor...

Amanın hemşerim gözünü seveyim bu fırsatı kaçırma. Demokrasiyi bizler kurduk, bizler yıkacağız inşallah, okumuşlara kulak asma, on-

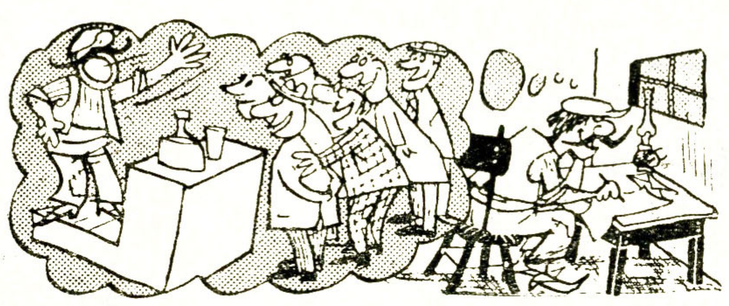

lara ekmek vermeyin... Okumak yazmak ne demek, Peygamberimiz bilem (Allahın selâvatı onun üzerine olsun) okumuş yazmış bir adam mı idi? Bak Peygamber oldu, Allah cahille beraberdir, bak zenginleri gözünün önüne getir. Hacı Memiş Ağa, Bakırcı tüccarı Hacı Derviş Ağa daha bir çoğundan hangisi okumuş da para kazanmış? Kaymakam maaşı gelmeden yüzü gülebiliyor mu? Candarma kumandanı ayın yirmisinden sonra bakkaldan hep borç çekmez mi? Hele o öğretmen denilen okumuşlar, ayaklarında pençe üzerine pençe, paltalonlarında dürbün yamalar, ceket dirsekleri taraslı gezmiyorlar mı? Bu yoksulları iş başına getirmeyin de ne olursa olsun. Bu arada senin Bakkaliyeden karaborsacılığın, dükkâna avrad aldığını karşı taraf ileri sürerse (Şeytana uydum, Allah affeder) dersin. Haydi gözümün bebeği, taze soğanımın göbeği kardaşım var kal sağlıkla amma beni unutma haaaa!..

Dadaylı Hemşerin
Mıstafa İbret

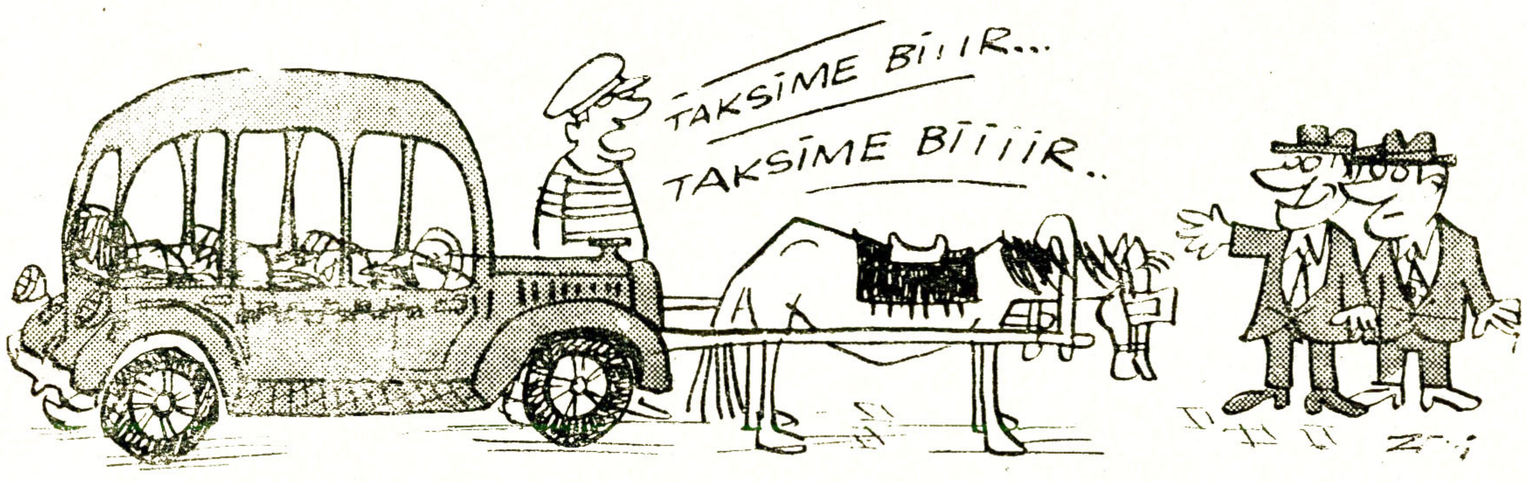

— Gel binelim, belki motorlusundan daha çabuk gider!..

En Kıyak Zaman

Küçük bir kasaba okulunun öğretmeni, bir gün, öğrencilerine der ki: «Yılda dört mevsim vardır. İlkbahar, yaz, güz ve kış. Bütün çayır, çimen, ilkbaharda çiçeklerle dolar, yazın, ortalık iyice sıcak olur, ekinler toplanır; güzün, meyvalar olgunlaşır, yapraklar kızarır ve sararır; kışın, hava soğuk olur, kırlar karla kaplanır... Bana bak! Jacques, beni dinliyor musun? Kalk ayağa, küçük haylaz, elmaları toplamak için hangi zamanı seçmek gerekir söyle bana?»

Jacques duraksamadan karşılık verir: «Köylünün evde olduğu ve bahçede köpeğin bulunmadığı zaman.»

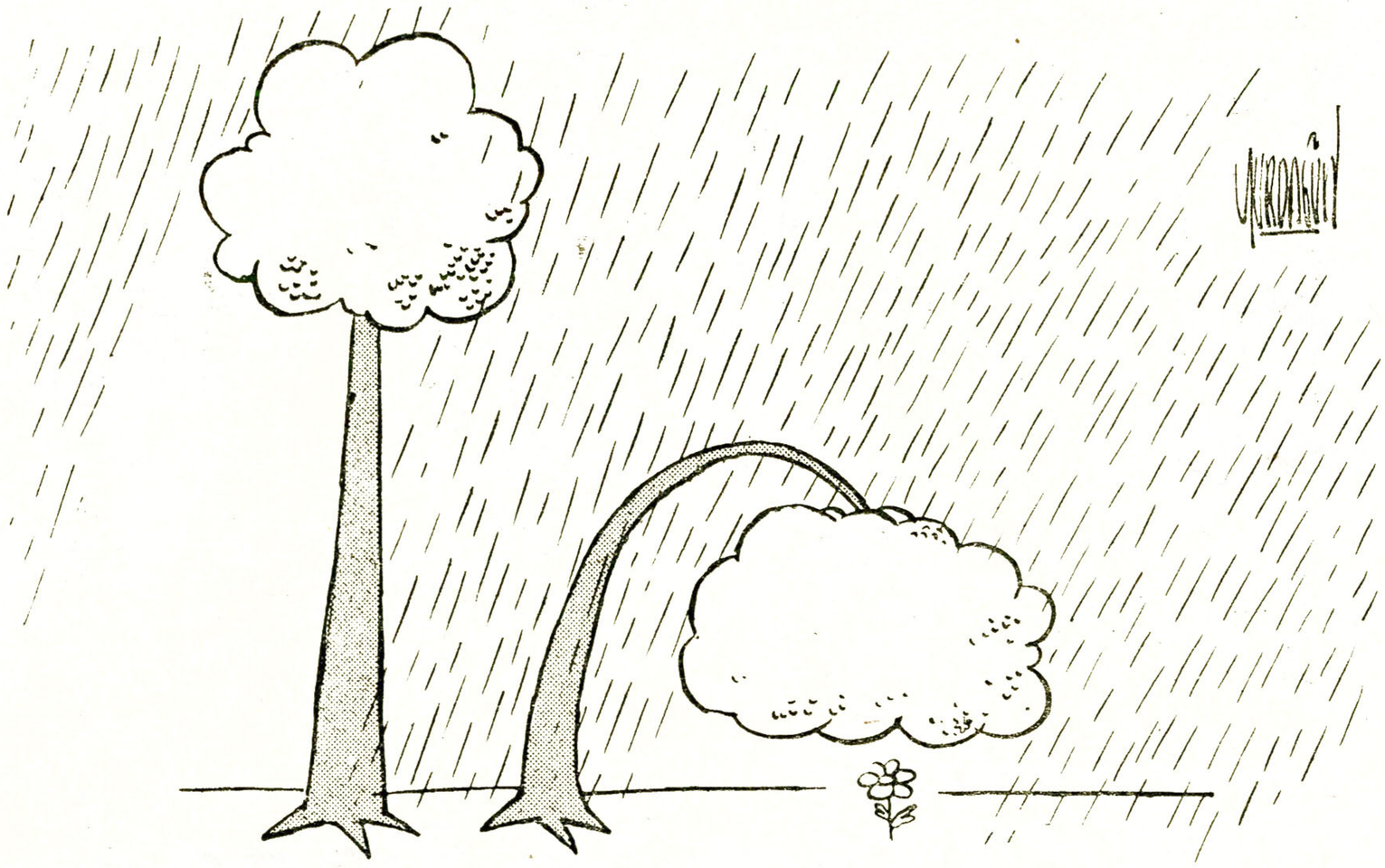

YAZISIZ!

YENİ YENİ ŞİİRLER

Yazan :

Şûerâyi cedideden şâiri âzam bizim Nizâm

ROMANTİK

Bir cellât söyledi bunu:
Pek mahmur oluyormuş gözleri
Asılmışların:

Adalardan bir yâr gelir şarkısı
Şahane dinleniyormuş hamamda,
Bir tellâktan işittim...

Kargacık körkütük anlatıyordu:
Saksağan sanmışlar, damüstünde içerken,
Beline indirmişler kazmayı!

Kadehlerin aydınlığında, hele meyhanedekiler
Çekmişler fitil gibi ne var, ne yoksa,
Neler demişler, neler...

Aksaray meydanında, hele geceyarısı
Kokusu buram buram dağılırken işçilere
Çok romantiktir sığıreti köfteler!

SEVDALI

Sevdâlıyım
Neden olduğunu bilmem
Dalda çiçek te olabilirdim
Yerde halı da.

Neden halı olmamışım
Neden dalda çiçek
Neden çalı süpürgesi olmamışım
Vallahi bilmiyorum.

Malın gözü de olabilirdim
Olmamışım
Sevdâlıyım ya
Odun kafalıyım!

ERKEKLİK ÖLDÜ MÜ?

Erkek adam sözünü tutmalı
Dövmeli sövmeli yemeli yutmalı
Bakar bakmaz karıyı uyutmalı
Tozutunca tam tozutmalı
Vurunca uzatmalı!

Sonra
Sonra herşeyi unutup
Sırtüstü yatmalı!

DİŞİ

Trafalgar meydanında bir çise
Amiral Nelson duymakta şimdi
Tuzlu enginlerin serinliğini.

Leydi Hamiltona gelince
Toprağı çamur olmaktadır yeniden
Çise yağdıkça ince ince.

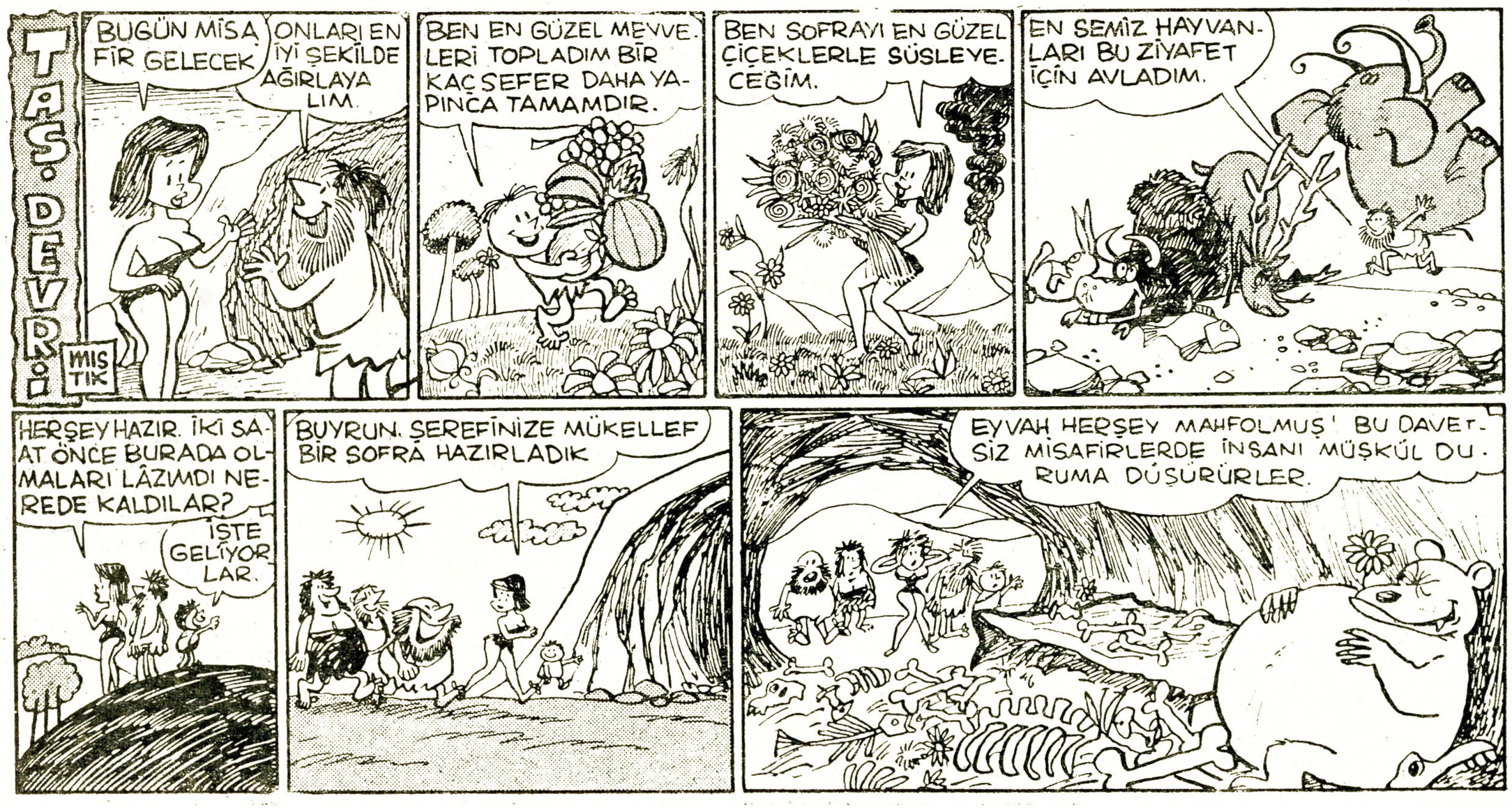

HOCA DİYOR Kİ :

M. UYKUSUZ

— İşte seçimler geldi, geçti Hocam... Kazanan hayrını görsün, tepe tepe kullansın. Benim diyeceğim o değil...

... Bu seçimlerle birçok şeyler de öğrendik. Örneğin bazı parti adayları seçmenlerini hacca yollamayı vaadetti...

... Bazıları, oy verecekerin gıcıklayıcı taraflarına el atıp onlara genelev açacaklarını da söylediler, kazanınca...

... Asıl önemlisi liderler arasındaki çekişme idi. Biri ötekine «Herif» dedi, öteki de buna «kukla» diye cevap verdi...

Hoca — Nemize lâzım yahu!.. Biz onları uzaktan seyredelim de, büyüklerimizin neler olduklarını anlayalım...

Dünyanın Neşesi

Denizci Mantığı

Bir köylü Hindistan'a gitmek üzere bulunan bir denizciye rast ladı. Ona babasının nerede öldüğünü sordu:

Denizci:

Bir deniz kazasında, dedi.

— Ya büyük baban?

— Denizde can verdi. Balığa çıktığı bir gün, amansız bir fırtına kopmuş, devirmiş sandalını.

— Ya büyük babanın babası?

— O da denizde kaybetmiş hayatını.

Bunun üzerine köylü dedi ki:

— Anlaşıldı! dostum, ben senin yerinde olsam, denize açılmazdım.

Denizci konuşma sırasında köylüye babasının nerede öldüğünü sordu.

Köylü:

— Yatağında, dedi.

— Ya büyük baban?

— Büyük babam, ailenin bütün kahramanları gibi, yatağında can vermiştir.

Denizci:

— O halde, dedi, ben senin yerinde olsam, artık yatağa yatnazdım.

■

Aranıyor

Geçenlerde Tel Aviv'de yayınlanan gazetelerin birinde, şöyle bir evlenme ilânı çıktı:

«Bir fabrikatör, çok iyi drahoması olan 28 yaşındaki kızına 30 - 45 yaşları arasında, serbest meslek sahibi, kültürlü bir bey aramaktadır. Müracaat: M. Fridlander. Adres v.s.»

Ertesi gün M. Fridlander'in yazıhanesine 45 yaşını çoktan aşmış, saçı sakalı ak-pak, üstü başı pis, yamalı, yırtık bir adam girdi:

— Kızınıza 45 yaşından ufak, meslek sahibi bir koca arayan siz misiniz? diye sordu.

— Evet, ama, dedi, M. Fridlander, siz çok yaşlısınız, hem de...

— Evet, dedi, ihtiyar. Bana güvenmeyin demeğe gelmiştim.

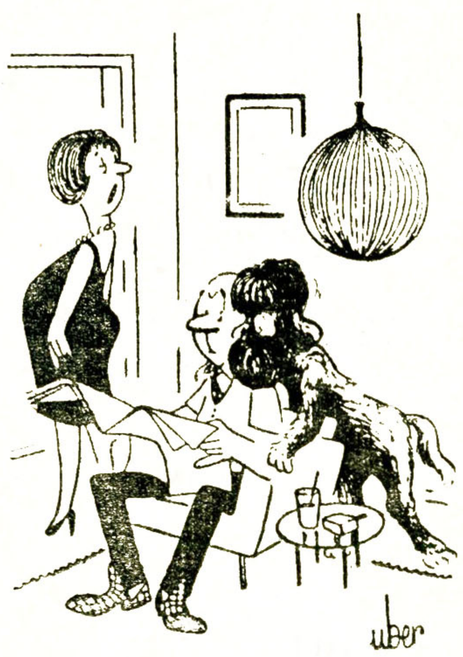

— Kızma ayol, resimlere bakıyor...

Zamparalar ülkesi

— Kasabanızda, yirmi yıldan bu yana, hiç nüfus artışı oldu mu?

— Yok canım, hep aynı.

— Ya! Demek doğan filân yok?

— Var, var ama, bir çocuğun doğduğu öğrenilir öğrenilmez, bakıyorsun, bir adamın da hemen kasabayı terkettiği işitiliyor!

AKIL !

Bir ukalânın yazılarından: «Yolculuğa çıkarken, önceden, yanınızda alıp götürmek zorunda kalacağınız herşeyin bir listesini çıkarmağı unutmayın. Bunun için, günlük işlerinizi bir bir kestirmelisiniz. Yatağa giriyorsunuz: neye ihtiyacınız olacak? Bir geceliğe. Güzel: hemen yazın: bir gecelik. Kalkıyorsunuz, ne yapacaksınız? İlkin... sabunla yüzünüzü yıkamıyacak mısınız? Yazın: Sabun. Söz gelişi, ayaklardan başlıyarak, giyiniyorsunuz. Ne gibi şeyler geçireceksiniz ayağınıza? Çoraplar, kunduralar, iskarpinler mi? Yazın bunları. Saç biçimlerine varana dek bütün giyim - kuşamlarınızı yazmaga devam edin böylece. Olanı biteni öncen kestirerek, hiçbir şeyi unutmayın. Ben, bunları söyleyen ben, böyle yapmaktan hiç mi hiç geri kalmıyorum: Alıyorum listemi karşıma, bir bir okuyorum dikkatlice... Yalnız, bavulumu yapmak için bu listeye başvurmak istediğimde, listeyi bir türlü bulamıyorum.»

Ne göz...

Bir İngiliz dergisinde, aile babalarına ayrılmış bir bölümde, şu biçim sözler okunmuştur: «Çocuklarınızın oyuncakları ile oynamayınız, çünkü onlar size kıskançlık dolu gözlerle bakarlar.»

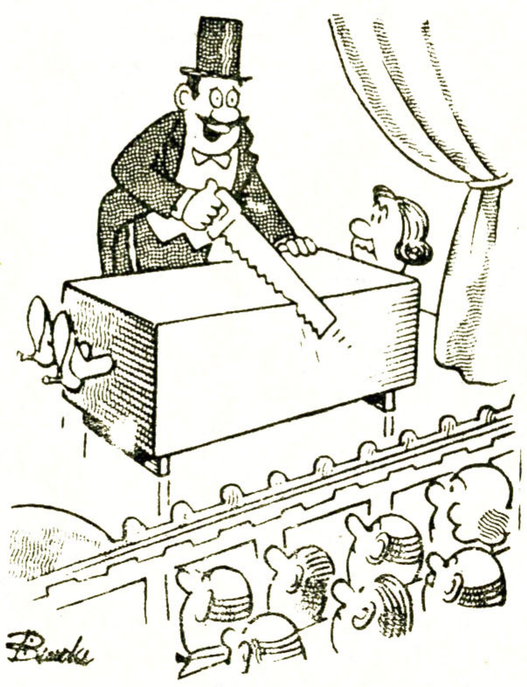

— Şimdi de umumî arzu üzerine kaynanamı kesiyorum!

Güven Altında

Bir gemici, bir gümüş çaydanlığı denize düşürmek beceriksizliğinde bulundu. Gidip geminin emir subayına çıktı ve:

— Komutanım, dedi, nerede olduğu bilinirse bir şeye kaybolmuştur denebilir mi?

Subay:

— Hayır, diye karşılık verdi.

Gemici:

— Oh! Komutanım, dedi, çaydanlığınız kaybolmadı, çünkü ben onun denizin dibinde olduğunu biliyorum.

■

Beş iki daha nasıl sekiz eder?

Okulda, öğrenciler taş tahtalarının yardımıyla hesap yapıyorlar. Öğretmen soruyor:

— Oğlum, söyle bana ne eder beş iki daha... bakalım?

— Bilmiyorum, öğretmenim.

— Farzet ki ben sana iki tavşan, amcan da iki tavşan veriyor, kaç tavşanın olur?

— Sekiz, öğretmenim.

— Nasıl, sekiz mi? Beş tavşanla iki tavşan sekiz tavşan etmez. Daha iyi hesaplamağa çalış.

Öğrenci:

— Ama, öğretmenim, der, sekiz tavşanım olacak, çünkü bir tavşanımı daha vardı önceden evde!

■

İtmeyin yahu

Süvari, atına atlamak istiyor, ama bir türlü eyerin seviyesine ulaşamıyordu.

— Sen Pierre, Sen Paul, Sen François, Sen Jacques, diye yalvarmağa başladı. Atıma binmem için, bana yardım edin, n'olur!

Duasını bitirdikten sonra, bir hamle daha yaptı. Hoop!.. Ama bu sefer de, atın öbür tarafına düştü. Üstünü başını silkelerken öfkeli öfkeli:

— Muhterem azizler, dedi, size hepiniz birden itin demedik ki...

bir zamanlar maziye bakın...

KALDIRIM TAŞLARI

Nüktedanlığı ve hazırcevaplığı ile meşhur, Keçecizade İzzet Fuat Paşa sadrâzam iken, Hocapaşa semtinde büyük bir yangın olmuş. Fuat Paşa, enkazın temizlenmesi sırasında, yangının meydana getirdiği boşluktan faydalanarak, caddeleri genişletmiş, Divanyolunu şimdiki haline koymuş ve kaldırımlar yaptırmıştı.

Fakat, geriler tarafından çekilemiyen bir ileri adam olduğundan, yaptığı bu kadarcık iş bile «gâvur işi» olmakla itham ediliyor, sağdan soldan homurtular işitiliyordu. Aleyhte bulunanların en başında, şehremini meşhur ihtisap ağası Hüseyin bey geliyordu.

Tesadüf bu ya, birgün, bu Hüseyin bey Fuat Paşaya tam o caddede rastgelir. Her arkadan konuşan gibi, yüzüze gelince riyâkârlığı elden bırakmayan bu herif, Fuat Paşayı görünce:

— Aman paşa hazretleri, sokaklar, kaldırımlar, sayenizde pek rahat ve pek güzel oldu...

Diye hulûs çakmaya yeltenir.

Bu gibi adamlara karşı içinden taşan zehir, dilinin ucunda birikmiş olan Fuat paşa, hemen taşı gediğine koyar:

— Eveeet, o kaldırımlar bize atılan taşlardan yapıldı!..

ne kadar sevdiiiik!

— Allah rızası için bir sadaka...

YAPRAK!

Dalın yüksekliğinden,
Alçaldı birdenbire...
Birşey koptu içimden:
Bir yaprak düştü yere!

Bir yaprak düştü yere
Boylu boyunca, cansız.
Katıldı son sefere
Duygusuz, heyecansız...

Kuru bir kalabalık
Dalda arkadaşları,
Hepsinin bağrı yanık,
Kimi al, kimi sarı...

Bir yaprak düştü yere...
Arkasından baktılar:
Kurumuş gözlerine,
Bir şebnem yaş yaktılar!

Dalın yüksekliğinden
Aktı ince bir sızı
Birşey yaktı içimden
Dalın sönen yıldızı!

Bül - Hi - Şer

DÜNYANIN İLK YAZISIZ RESİMLİ ROMANI

Zeki Beyner

ümit dünyası

ZEKİ

5

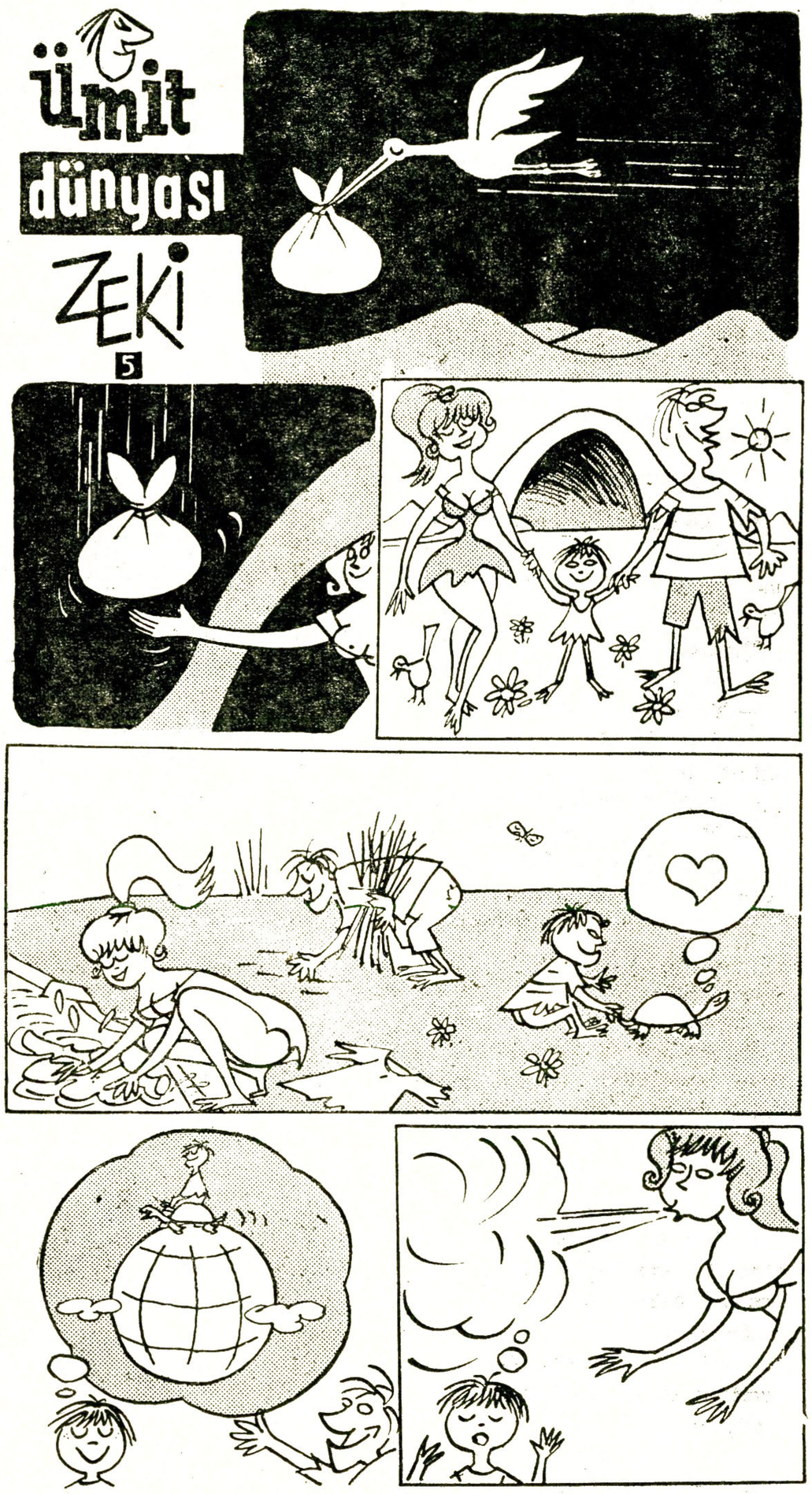

Dul Bakire

Bir Genç Kızın Hayatı : Bül-Hi-Şer

— 6 —

— Hem ben evlenirsem, sizin haliniz ne olur? Ne yaparsınız yapayalnız? Fikret ufacık, sen daha büyümüş sayılmazsın. Annemin hâli malûm, hangi birinize yetişecek? Kahrından bir deri bir kemik oldu zavallı... Ah ah, diyorum ya, beni üzüyorsun Neriman...

Tekrar sustu. Sonra birdenbire birşey hatırlamışcasına:

— Ha, dedi, sana sormayı unuttum. Dün gece sen bana birisini bulduğumdan bahsettin. Uyku sersemi iyi anlıyamamıştım. Neydi o?..

Neriman, ne de olsa çocuktu, yelkenleri çabuk suya inivermişti. Ablasının bu iradeli tavrı karşısında:

— Şey, diye mırıldandı, gazoz almıya çıktığında bir arkadaşla konuştuğunu söylemiştin ya, oydu...

— Eeee, sen gördün mü?

— Yooo, Fikret söyledi.

— Ne zaman?

— Akşam, sinemadan dönerken... Bir ara geride kalmıştık ta...

Nurhayat biraz şaşalamıştı.

— Ne dedi?

— Fikret mi? «Ablamın çok yakışıklı bir erkek arkadaşı var, ona gazoz ısmarladı, beraber içtiler...» dedi.

Nurhayat kardeşine daha fazlasını sormadı. Daha doğrusu ne soracağını kestiremiyordu. Anlamıştı ki, etrafındakiler pek çoluk çocuk sayılmıyorlardı artık...

★

O gün bir daha bu mevzuda konuşmadılar. Evde haftalık işlerini tamamlamakla meşgul oldular. Yarın, pazartesiydi. Fikret de, Neriman da mektebe gideceklerdi. Nurhayat sabah erkenden alışverişe çıkarak evin yemekliğini tedarik edecek eve dönüp aldıklarını annesine bıraktıktan sonra, baharat fabrikasındaki işine gidecekti...

Pek ağır sayılmazdı işi. Bir masada oturup, fabrikaya gelen giden sipariş faturalarını ve daha birkaç çeşit yazıyı dosyalamaktı vazifesi. Fabrikanın sahibi babasının eski mektep arkadaşıydı ve Nurhayat'ı kızı gibi sever, korurdu. Ne çare ki elinden daha fazla yardım ve alâka göstermek gelmiyordu. Kendisi de çoluk çocuk sahibi ve geçimi ağır olan bir insandı. Fabrika denilen yer de mahdut alışverişi olan çapı biraz genişletilmiş bir baharat imalâthanesinden başka birşey değildi. Topu topu yirmi işçi çalışıyorlar, birkaç çeşit makinede öğütülen tarçın, karabiber, sahlep gibi şeyleri paketleyip piyasaya sürüyorlardı.

Babası, Nurhayat ilkokulu bitirdiği yılda ölmüştü: Zatürreeden... Daha kırkbeşini doldurmadan, genç yaşında göçmüştü adamcağız... Nurhayat, âdeta sokakta kalıveren bu ailenin en büyük kızı, artık tahsile devam imkânını bulamamış, iyi bir baba dostunun olan bu fabrikada on iki yaşındanberi çalışmaya başlamıştı. Annesi de evde dikiş dikiyor, kazancını kızınınkiyle birleştirerek, hiç olmazsa Neriman'la Fikret'in okumasına gayret ediyordu. Babalarını kaybedeli henüz beş yıl olmuş, fakat bu beş yılda kadıncağız asırlar yaşamış kadar çökmüş, harabeye dönmüştü!

Şaziye hanım kocasından beş yaş küçüktü. Kırkbeş yaşında ölen sevgili kocasının beşinci ölüm yılında o da kırkbeşini dolduruyordu. Ama birçok meziyetleri olan bu namuslu kadını görenler, tereddütsüz altmış yaşında derlerdi. İşte, Nurhayat'ı en çok yiyip bitiren de birkaç senede çökmüş olan zavallı annesinin bu haliydi. Onu da kaybetmek, hayatının en büyük korkusuydu...

★

Nurhayat, bakkala, sebzeciye, fırına uğrayıp gerekli şeyleri aldıktan ve annesine bıraktıktan sonra, fabrikanın yolunu tuttu.

Bu pazartesi, herşeye rağmen başka bir pazartesiydi. İçinde tuhaf bir his vardı kızın. Bugün birşeyler olacaktı muhakkak. Rıfat... Rıfat... Rıfat... İşine ilk defa kafasında bir erkek ismi taşıyarak gidiyordu.

Granit bir yüz ve simsiyah, parlak bakışlar...

Kimdi, Yârabbi kimdi bu? Onu nereden tanıyordu? Ne istiyordu kendisinden? Gerçekten fabrikada çalışmış mıydı evvelce? İmkânı yoktu! Nurhayat bu yaşta bunamamıştı ya... Demek ki yalan söylüyordu. O halde yalancının biriydi. Yalancılar kötü insanlar değiller miydi?..

Fabrika sokağının bulunduğu yamru yumru köşeyi dönerken, Nurhayat âdeta bayılacak gibi oldu. Karşı kaldırımdan birisi ona el sallıyordu. Bir erkek!

Gözleri buğulandı, önünü göremez oldu, yere düşecek gibiydi... Sendeledi, duvara tutundu. Ayakkabısının topuğu bir taşa takılmıştı. O muydu? Ne yapacaktı şimdi, ya fabrikadan bir gören olursa? Demek ki onu istiyordu... Ama görenlerden, evet başkalarının görmesinden çekiniyordu. Ne demekti bu? Düpedüz alâka! Aman Yarabbi, o muydu?

Gözlerini kırpıştırarak baktı. Karşı kaldırımdaki erkek, yaklaşmıştı Nurhayat'a:

— Günaydın Nurhayat hanım, dedi, neyiniz var?

Oh, çok şükür... O değildi. Orhan beydi bu. Fabrikanın muhasebecisi. Kumral, sevimli, genç bir çocuk. Yüksek ticareti yeni bitirmişti. Nurhayat'la çok ilgilenir, fakat saygısını hiç kaybetmezdi. Patronları Hilmi bey de çok severdi bu genci. Terbiyeli, dürüst bir çocuktu.

— Afedersiniz, dedi Nurhayat, topuğum taşa takıldı da, sizi tanıyamadım birdenbire... Günaydın!

— Bir yeriniz incindiyse, yardım edeyim...

Ne iyiydi şu Orhan bey. Nurhayat:

— Teşekkür ederim, dedi, birşey olmadı. Sadece tökezlendim.

Gülüştüler.

Orhan bey, iş konuşurken daima olduğu gibi, ciddî bir sesle:

— Nurhayat hanım, dedi, bugün Hilmi bey gelmiyecek galiba... Benim de vergi dairesinde işim var. Fabrika size kalıyor. Şayet mühim bir sipariş falan olursa, lütfen hem patrona haber veriniz, hem de istenilen siparişi derhal hazırlattırınız.. Çünkü işçiler malûm, durumu biraz gevşek gördüler mi, randıman vermezler... Halbuki paraya çok ihtiyacımız var...

— Tabiî Orhan bey, emredersiniz, gözkulak olurum... dedi Nurhayat.

Orhan bey teşekkür ederek, uzaklaştı...

Nurhayat imalâthaneyi şöyle bir dolaşıp, koridordan idare kısmına geçmiş ve masası başına henüz oturmuştu ki, hademe Mürüvvet hanım karşısına dikildi:

— Sizi bir bay görmek istiyor...

Nurhayat tıkanır gibi oldu.

— Ne diyor?

— Sizin arkadaşınızmış... Meşgul değilse, görecceğim diyor...

— Buyursun...

Nurhayat bu kelimeyi, son nefesini verir gibi söylemişti. İskemlesine çöktü iyice...

Kapı aralandı: Oydu! Evet, oydu gelen...

Gülümsüyordu. Gözleri yine bir çift namlu gibi ateş açmıştı. Simdiyah saçları ve bıyıkları granit simâsını bir ilâh heykeli olmaktan kurtarıyordu. Yoksa bir heykel gibi dikilmişti karşısında...

— Günaydın, dedi, rahatsız etmiyeyim...

(Devamı var)

Orta öğretim buhran içinde. (Gazeteler)

YAZISIZ!

KARİKATÜR

-ÇABUK BİTİR POL, FİNCANLARA İHTİYACI OLACAK!..

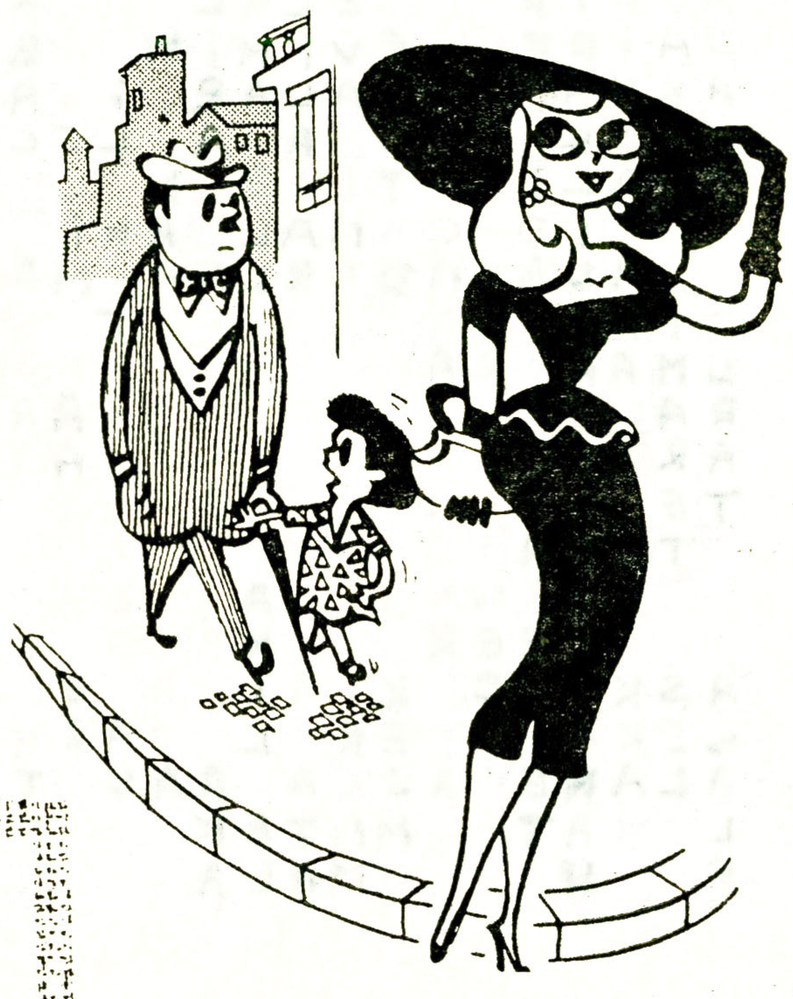

-BABA, ANNEMİ ŞUNUNLA DEĞİŞTİRSENE!

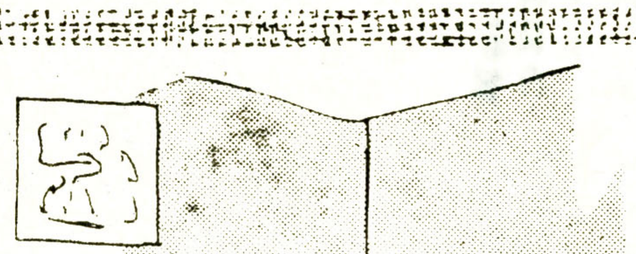

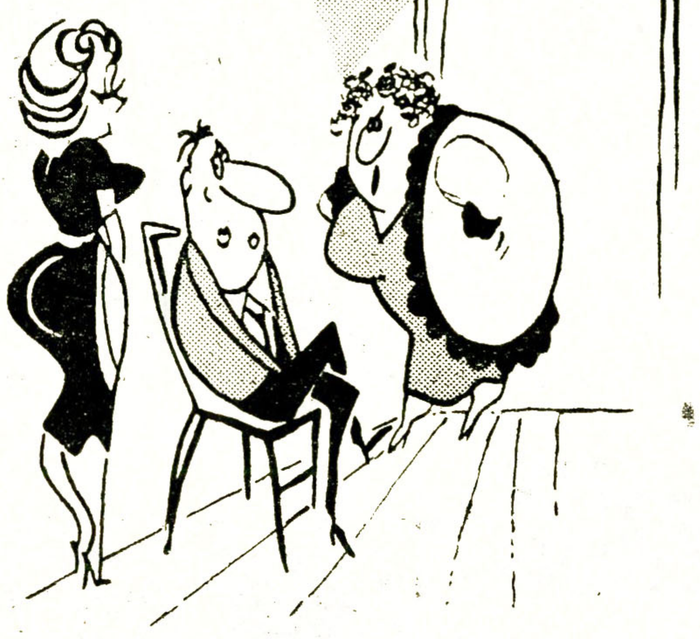

-ENRİKO, KARAR VER: YA HİZMETÇİ, YA BEN!

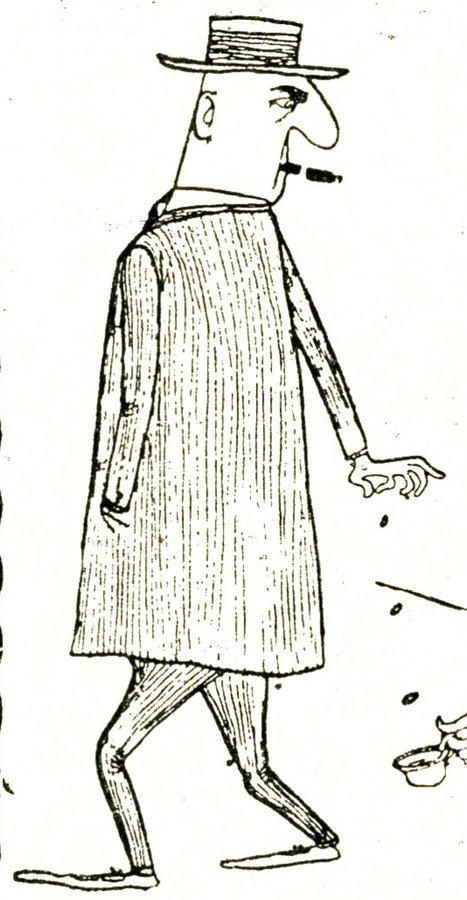

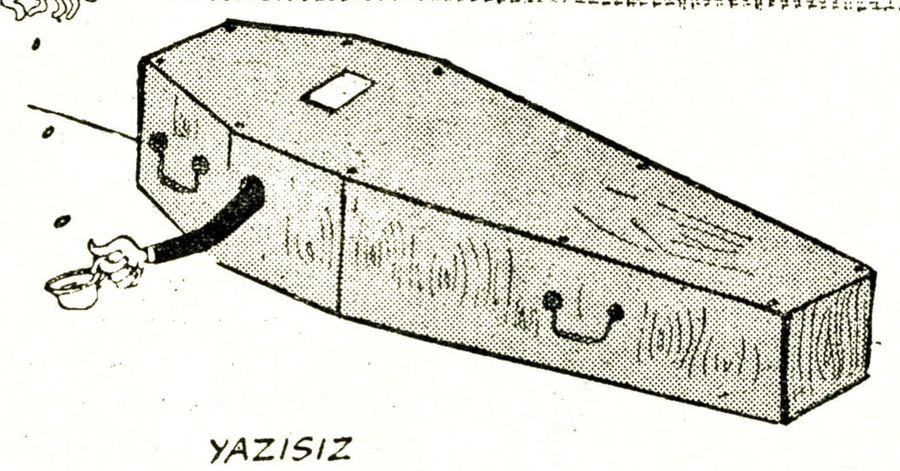

YAZISIZ

LASSALVY

-PEKİ, ANNEN BİZİMLE Mİ YATACAK?
-ELBETTE... SAĞ OLDUKÇA İFFETİMİ KORUMAYA YEMİN ETMİŞTİ!

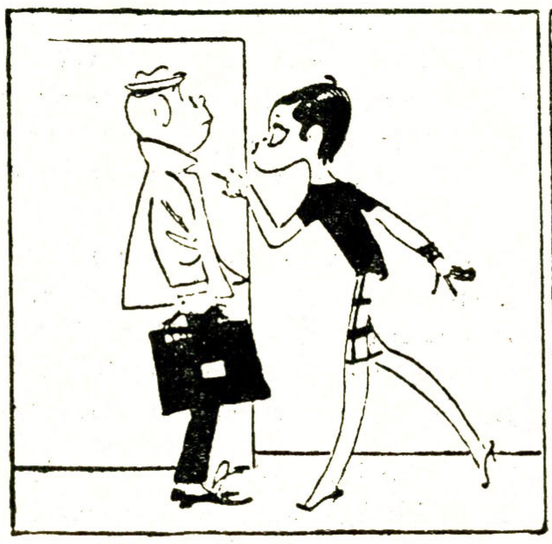

-DOMATES ALMAYI GENE UNUTTUN, DİMİ?..

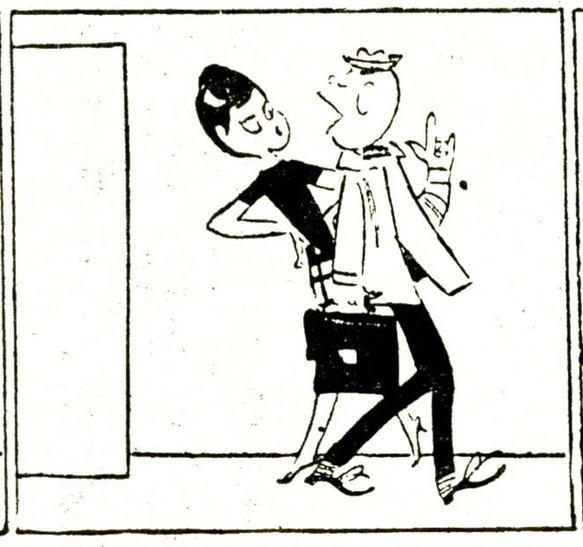

-HİÇ TE DEĞİL: ALDIM, BEN HİÇBİR ŞEYİ UNUTMAM...

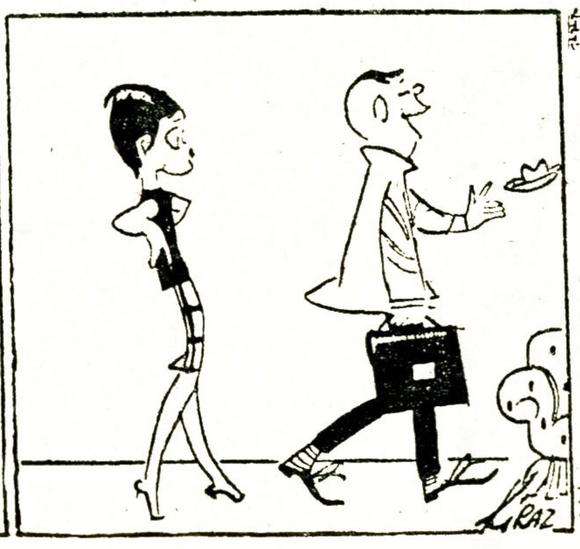

... YALNIZ, BÜRODAN ÇIKARKEN HATIRIMA GELMEDİ!..

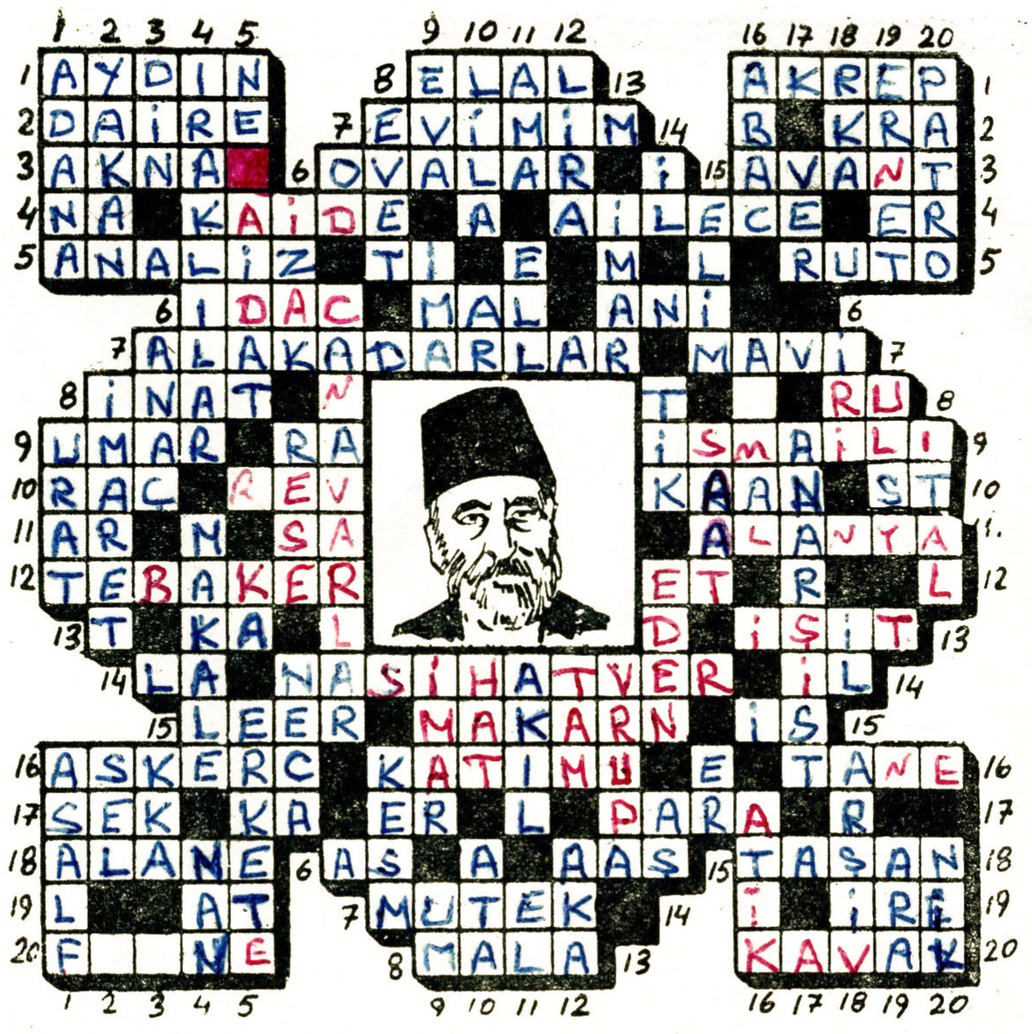

Eğlencelik

Eğlencelik

SOLDAN SAĞA :

1 — Münevver — Tersi, bir çiçek — Zehirli bir hayvan. 2 — Memurların uyudukları yer — Yuvamız Tersi, su yolu. 3 — Bir soyadı — Coğrafya terimi (çoğul) — Sonuna (a) gelirse, havadan kazanç olur. 4 — Tersi, yâdet — Esas — Maaile — Asker. 5 — Tahlil — Tersi, bir hayvan — Tersi, ayakta durma, çök. 6 — Tersi, acuze — Para verip, karşılığına aldığımız — Ansızın. 7 — İlgililer — Bir renk. 8 — Direnme — Tersi, marazî şişkinlik. 9 — Umutlanır — Bir Tanrı — Bir mezhep. 10 — Tersi, Deli Petro'nun ünvanı — Tersi, emir — Hakan — Aziz anlamına gelen iki sessiz harf (yabancı terim). 11 — Namus — Tersi, emir — Akdeniz bölgesinde bir körfez. 12 — Tersi, yarışma — Bir gıda maddesi. 13 — Tersi, beyaz — Duy. 14 — Tersi, kırmızı — Öğüt ver — Vilâyet. 15 — Başına «Nük» gelirse çağımızın silâhları olur — Sonuna (a) gelirse, unlu bir gıda maddesi olur — Tersi, nota. 16 — Sonuna (e) gelirse, erce, olur — Sonuna (m) gelirse, sert mum olur — Adet. 17 — Tersi, doğra — Tersi, beyaz — Asker — Akçe. 18 — Tersi, çok iyi — İpe çek — Başına (m) gelirse, aylık kazanç olur — Dolup, dökülen. 19 — Bir hayvan — Tersi, sır vermeyen — Büyük. 20 — Tersi, meşhur bir hiciv şairimiz (resmi ortada). — Duvarcı âleti — Kamıştan yapılma bir çalgı.

YUKARIDAN AŞAĞI :

1 — Güney illerimizden biri — Başına (M) gelirse, erkek ismi olur — Başına (i) gelirse, sermayeyi tüketmeye olur (tersten) 2 — Kıran, dağıtan — Fakirleri doyuran yer — Su baskını. 3 — Kulu, Tanrıya bağlayan — Olgun, doğuma elverişli — Başına (o) gelirse, eski ağırlık ölçülerinden olur. 4 — Sık sık ihtilâl yapan bir ülkeliler — Ciddî yazı — Tersi, ün. 5 — Soru — Derneğe yatırılan — Bir harf — Gözcü (argo). 6 — Musevi erkek ismi — Tersi ,san'atçının verdiği — Sonuna (t) gelirse, erkek ismi — Tersi, san'atçının kunç yaratıklar. 8 — Olur, anladım — Sonuna (e) gelirse, çay şekeri olur. 9 — Yabancı kadın ismi — Hissettirmek — Onarım — Bekle. 10 — Tersi, sakat — Namus — Çizgi — Ced. 11 — Kör — Sonuna (e) gelirse, yokla olur — Us — Bir uzvumuz. 12 — Para birimi — Bütün — Beyaza. 13 — Onarım — Başına (a) gelirse, kıt'alardan biri çıkar. 14 — Vilâyet — Sinirlilikten doğar — Yapan — Yemek. 15 — Fecî — Zaman ölçüsü — Asker. 16 — Tersi, fazladan — Bir millet — Acar. 17 — Emir — Karışıklık çıkaran. 18 — Başına (a) gelirse, sırt olur — Büyük — Vilâyet — Döküman. 19 — Yabancı erkek adı — Sâkin — Bul. 20 — Sonuna (n) gelirse, işveren olur — Başına (N) gelirse, bir Ermeni erkek ismi olur (Tersten) — Afrika'da bir ırmak.

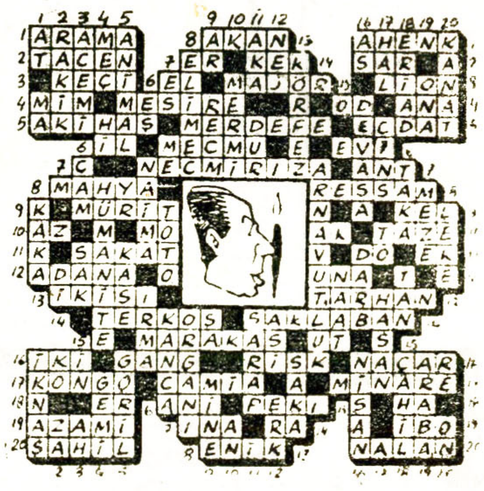

FALINIZ

KOÇ BURCU «21 Mart - 20 Nisan»
Biraz neşeli olmak, çok zor değil inanın,
Hasta ziyaret edin, ölen dostları anın,
Şakır şakır bir duşun altına girip çıkın,
Kendinizi kazadan kurtulan kaptan sanın!

BOĞA BURCU «21 Nisan - 20 Mayıs»
Aman Allah, çok kötü bir havadis bekliyor,
Karınız evde mutlak masrafa zam ekliyor!
Nasıl gelir bu işin sonu böyle bilmem ki,
Oğlunuz üç yaşında, maşallah, emekliyor!

İKİZLER BURCU «21 Mayıs - 22 Haziran»
İki aşk arasında kalmışsınız düpedüz,
Bir de sizi anan var, seyirirse gözünüz!
Ne yapalım bu hafta, kadere razı olun,
Falın daniskasını haftaya görürsünüz!

YENGEÇ BURCU «23 Haziran - 22 Temmuz»
İşleriniz bu hafta biraz durgunlaşacak,
Borçlarınız gırtlağı iki milim aşacak,
Sıkıca dururşanız, sonu selâmet bunun,
Hafta sonunda kârlar burnunuzdan taşacak!

ASLAN BURCU «23 Temmuz - 22 Ağustos»
Ortada hiç sebep yok, canınız sıkılıyor,
Kederden başınıza dünyalar yıkılıyor,
Görürsünüz, asıl siz, kaynananız gelince,
Nasıl zırdeli olup, çileden çıkılıyor?

BAŞAK BURCU «23 Ağustos - 22 Eylül»
Biraz hesaplı olun, açılıp saçılmayın,
Çifte abdest almadan, zinhar, namaz kılmayın!
Her ne kadar kesikse, kısmetiniz bu hafta,
Sabrın sonu selâmet, yeter ki siz yılmayın!

TERAZİ BURCU «23 Eylül - 22 Ekim»
Üzülme derin derin düşünüp geçmişini,
Sımsıkı tutmalısın bu haftaki işini!
Bir de bekârsan şayet, doğumu kontrol şart,
Eksik etme cebinden aspirinle kinini!

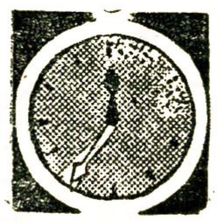

AKREP BURCU «22 Ekim - 21 Kasım»
Rüya gibi geçecek yedi gün, yedi gece,
Güya siz prenssiniz, sevgiliniz bir ece!
Vakitsiz uyanmayın bu emsalsiz rüyadan,
Sizi çıldırtmak için, hazır binbir bilmece!

YAY BURCU «22 Kasım - 21 Aralık»
Evliler için durgun, hareketsiz bir hafta,
Arzuların bir çoğu örümceklenmiş rafta...
Mutlaka neş'elenmek kararında iseniz,
Tek ümit, nikâh günü çekilen fotoğrafta!

OĞLAK BURCU «22 Aralık - 20 Ocak»
Sonbahar havasına güven olmaz bu sıra,
Millet perişan olur hep aksıra tıksıra,
Şayet tatlı canını kurtarmak istiyorsan,
Bir uçak bileti al, ya Çin'e, ya Mısır'a.

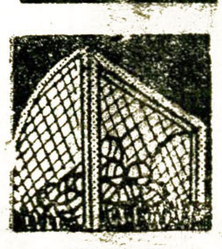

KOVA BURCU «21 Ocak - 19 Şubat»
Efendim bu telâş ne, bu ne şiddet, ne hiddet?
Rica ederiz beyim, dinleniniz bir müddet!
Seçim neticeleri bozmuş âsabınızı,
Sizi teskin edecek tek çare: Muhalefet!

BALIK BURCU «20 Şubat - 20 Mart»
Oh, vakit bol, para bol, içmeyip ne yaparsın,
Sen kelleyi âyarla, dünya yıkılsın varsın...
Bu hafta böyle geçsin, aman, ayılma sakın,
Sen temelde sızadur, alev bacayı sarsın!

yıllardır
bütün
dünyada...
şimdi de
Türkiye'de

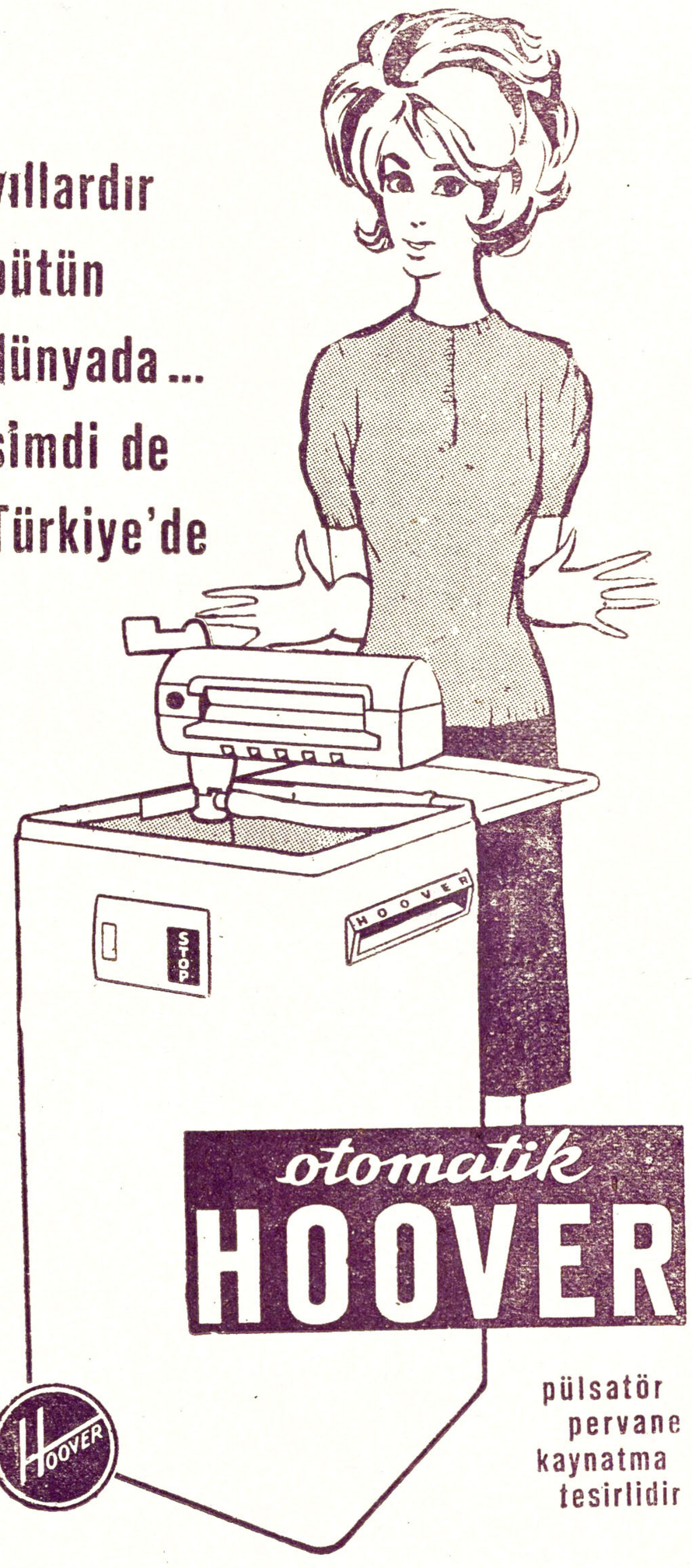

otomatik
HOOVER

pülsatör
pervane
kaynatma
tesirlidir

bu üstün vasıflar
yalnız model 343 G.
otomatik HOOVER de birleşir

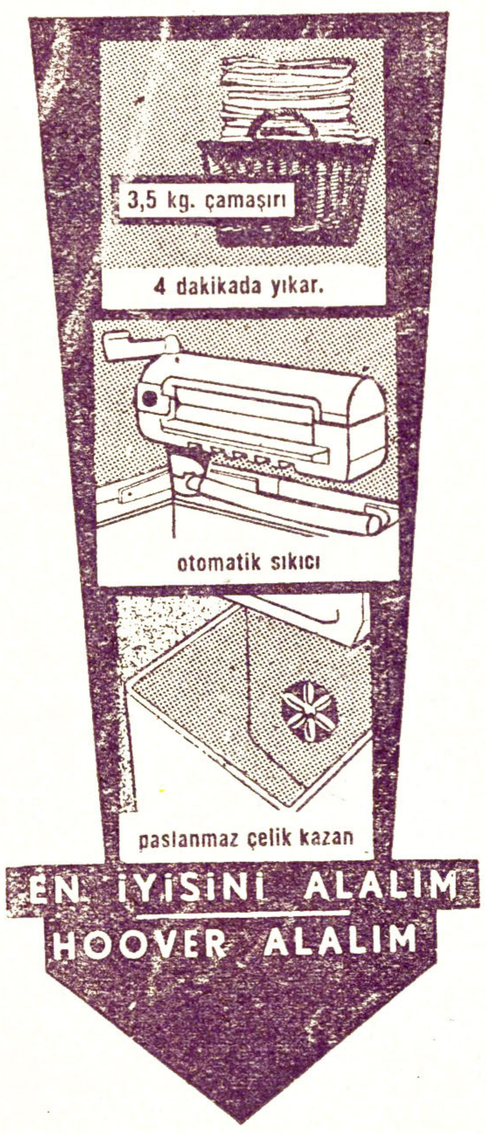

EN İYİSİNİ ALALIM
HOOVER ALALIM

Halâskârgazi Cad. 133
Pangaltı — İstanbul
Tel : 47 44 30
Tünel karşısı Hoover
Mağazası — Karaköy
Tel : 44 90 46

Amca : 18

AMCABEY

-SANA "ŞU NARGİLEYE ALIŞMAYALIM BİRGÜN BAŞIMIZA İŞ AÇAR, FENA ŞEYDİR,, DEMEMİŞ MİYDİM? AL İŞTE!

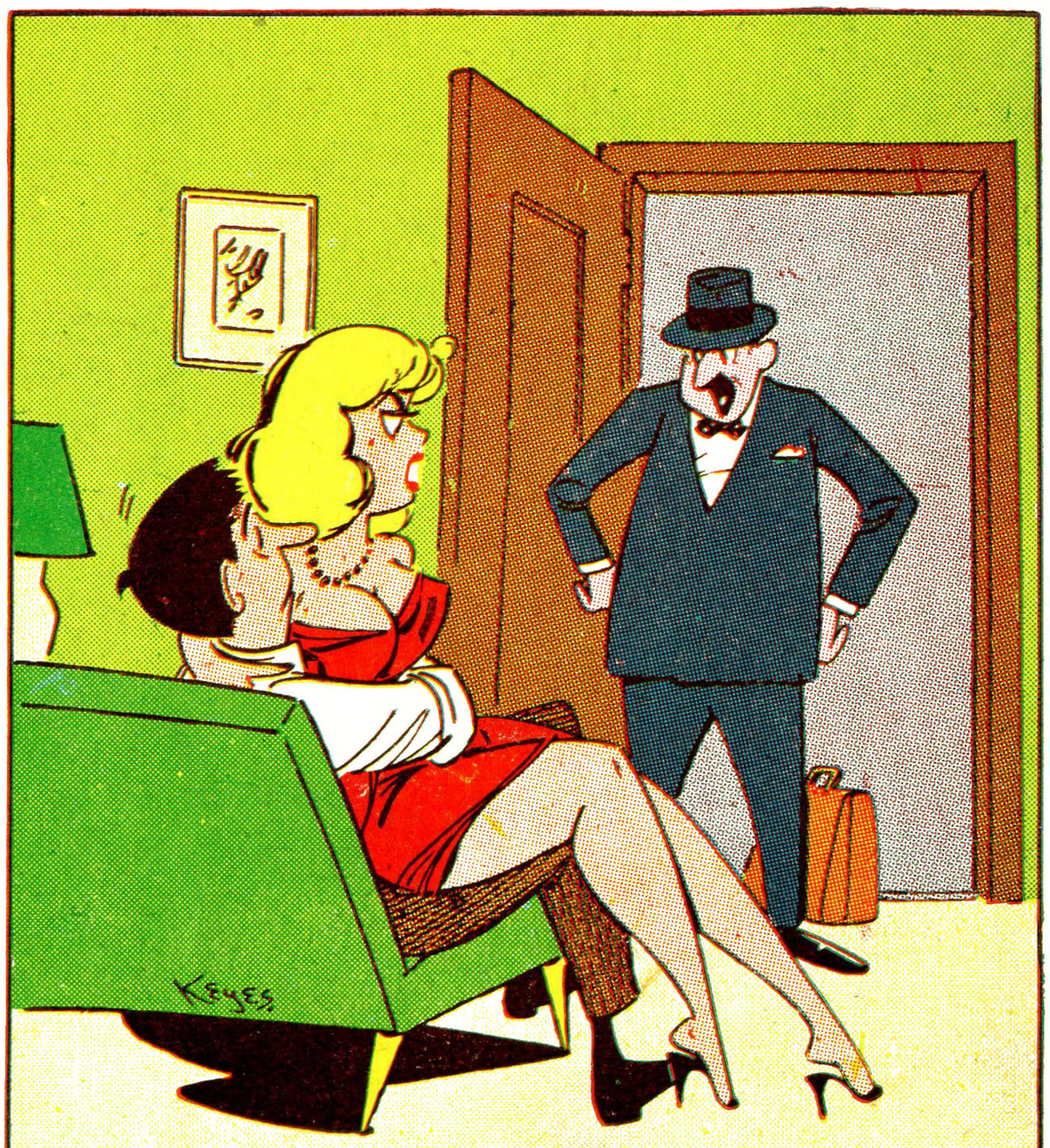

-DUA ET Kİ, YANIMIZDA YABANCI YOK KOCACIĞIM... YOKSA BU HAKARETLERİNE BİR SANİYE TAHAMMÜL ETMEZDİM!

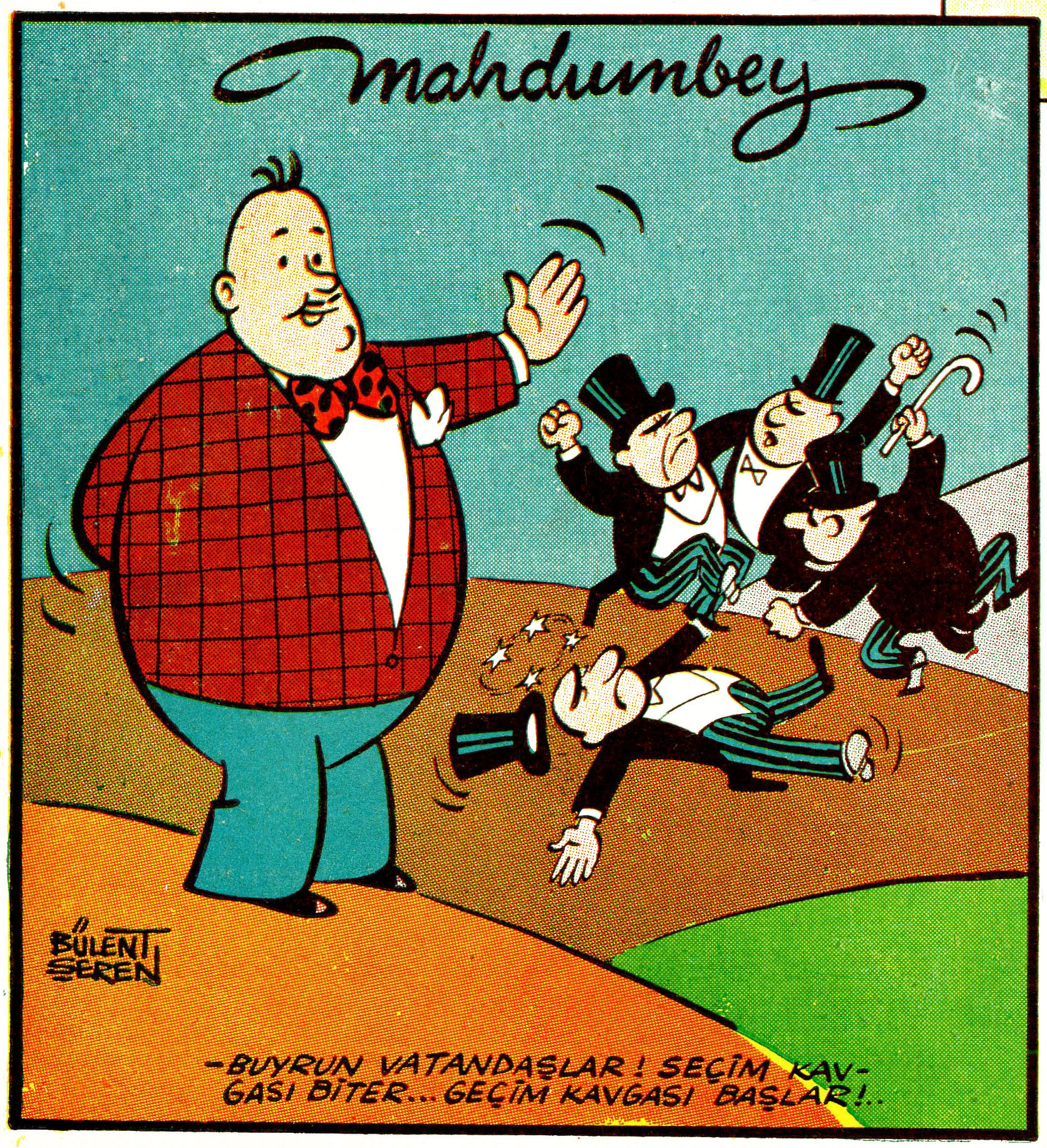

-BUYRUN VATANDAŞLAR! SEÇİM KAVGASI BİTER... GEÇİM KAVGASI BAŞLAR!..

-KUSURA BAKMA SEVGİLİM, BU AKŞAM BULUŞAMIYACAĞIZ... PATRON HER YANIMI İŞLE SARDI!